

RL01
๕๕๖๖
๕๕๖๖
๕๕๖๖

รำลึกพระคุณ

ศจ.ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร

อธิการบดีคนแรกของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

R 401

73.2

5-72

2572

รําดึกพระคุณ

ศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร
อธิการบดีคนแรกของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสครบรอบ ๓๐ ปี
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๒

เอกสาร มศว

Bib 226963

รำลึกพระคุณ

ศาสตราจารย์ ดร. สุดใจ เหล่าสุนทร

จัดพิมพ์โดย สมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มิถุนายน ๒๕๒๒

แบบปก : บุญเกอ กวรหาเวช

พิมพ์ที่ เจริญวิทย์การพิมพ์ ๓๒๒/๑-๒ ตลาดพานถม บางลำพู กรุงเทพฯ ๗

นายสุรวิทย์ ไชยพงสาวลี ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

โทร. ๒๘๒๑๕๕๔

ถ้อยแถลงของนายกสมาคมศิษย์เก่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

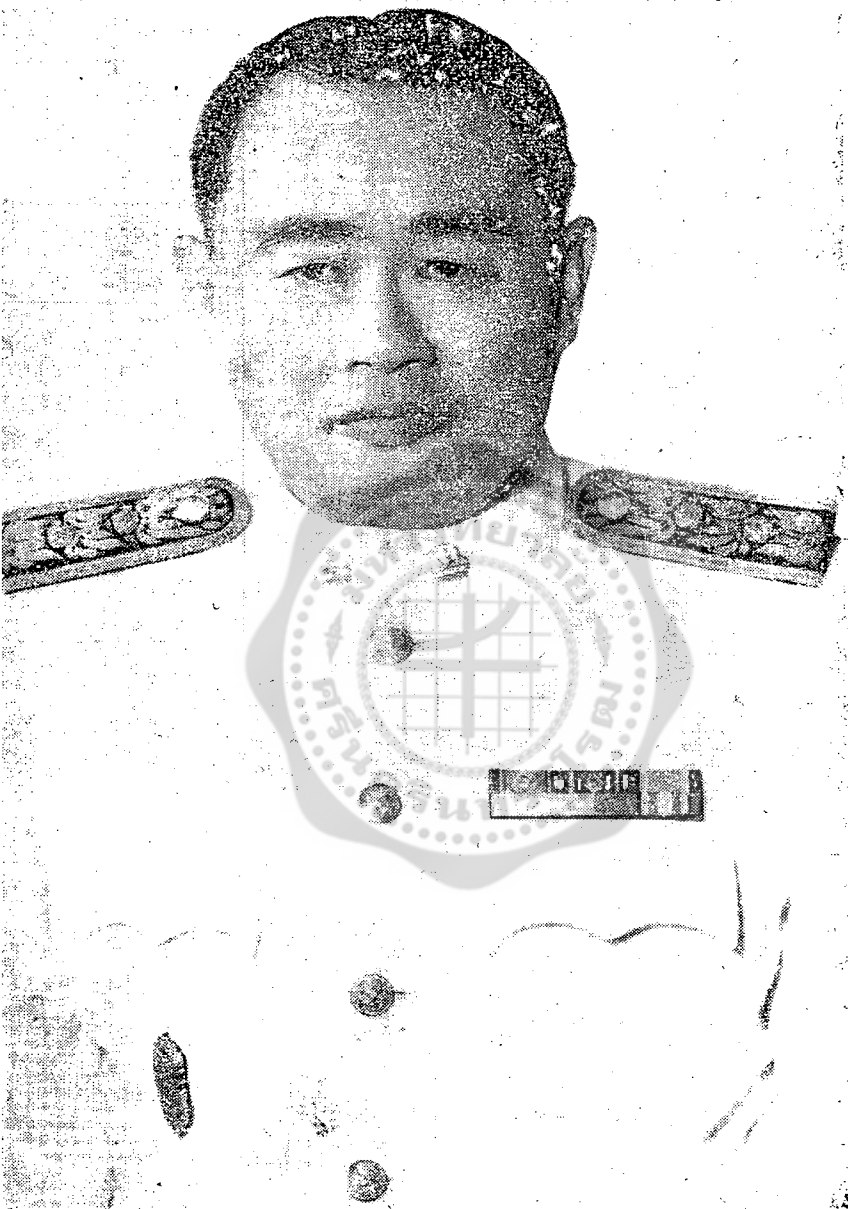
สมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดงานรำลึกพระคุณศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒท่านแรก ขึ้นในปีนี้ เพราะเป็นปีที่ท่านพ้นตำแหน่งอธิการบดี และเป็นปีที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีอายุครบรอบ ๓๐ ปี และทางมหาวิทยาลัยได้จัดงานครบ ๓๐ ปีของ มศว. ขึ้น ศิษย์เก่าทั้งหลายมีความระลึกถึงพระคุณของท่านที่มีต่อมหาวิทยาลัย ศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร เป็นผู้บุกเบิกพื้นผิ้อุปสรรคนานาประการโดยไม่ย่อเย้อ จนวิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้รับการสถาปนาเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังรายละเอียดที่มีในหนังสือรำลึกพระคุณศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร เล่มนี้ ศิษย์เก่า มศว. ทั้งหลายโปรดอ่านพึงระลึกว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขึ้นมาได้ เพราะศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร เป็นผู้ริเริ่ม และพื้นผิ้อุปสรรคนานาประการโดยไม่ท้อถอย เราชาว

มศว. ทั้งหลายซาบซึ้งในบุญคุณอันเป็นอย่างยิ่ง ในนามสมาคม
ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กระผมขอน้อมจิตอธิษ-
ฐานอาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย จงดลบันดาลให้ศาสตราจารย์
ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร มีพลานามัยแข็งแรง เป็นที่พึงของศิษย์
ต่อไปนานเท่านาน

รองศาสตราจารย์ชม ภูมิภาค
นายกสมาคมศิษย์เก่า มศว.

๓๐ มี.ย. ๒๕๖๒

ศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร
อธิการบดีคนแรกของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร

ภูมิลำเนา

๗๒๙-๓๐ หมู่บ้านมิตรภาพ ซอยอ่อนนุช สุขุมวิท
กรุงเทพมหานคร โทร. ๓๑๑๐๓๓๑
เกิดเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๘

การศึกษา

๒๔๗๘ อ.บ., ป.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒๔๙๔ M.A. OHIO STATE UNIVERSITY
๒๔๙๖ M.S. in Ed. INDIANA UNIVERSITY
๒๔๙๘ Ed. D. INDIANA UNIVERSITY
๒๕๑๐ ปริญญา ว.ป.อ. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
กระทรวงกลาโหม

ตำแหน่ง

๒๔๗๙-๒๔๘๓ อาจารย์ผู้ช่วยโท โรงเรียนมัธยมวัดเทพ-
ศิรินทร์

- ๒๔๘๔-๒๔๘๕ ครูใหญ่ โรงเรียนประจำจังหวัดปัตตานี
- ๒๔๘๕-๒๔๘๗ ครูใหญ่ โรงเรียนประจำจังหวัดสงขลา
“มหาวิทยาลัยราชภัฏ”
- ๒๔๘๗-๒๔๙๐ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนฝึกหัดครู
มัธยม
- ๒๔๙๑-๒๔๙๓ ครูใหญ่ โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร
- ๒๔๙๗-๒๕๑๑ รองอธิการและหัวหน้าคณะวิชาการศึกษา
วิทยาลัยวิชาการศึกษาศึกษา
- ๒๕๑๒-๒๕๑๗ อธิการ วิทยาลัยวิชาการศึกษาศึกษา
- ๒๕๑๗-๒๕๒๑ อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หน้าที่การงานอย่างอื่น ๆ

- ๒๕๐๒ เป็นผู้แทนไทยไปเจรจาเรื่องการส่งครูไปช่วยสอน
ในประเทศลาว ที่นครเวียงจันทน์
- ๒๕๐๒ เข้าร่วมประชุม CIA ที่ฮ่องกง ไต้หวัน และมินิลา
- ๒๕๐๔ เป็นผู้แทนไทยไปประชุมใหญ่ของ ASAIHL ครั้งที่ ๓ ที่กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

- ๒๕๐๕ เป็นผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ไปประชุมผู้เชี่ยวชาญการฝึกหัดครูของ UNESCO ที่มนิลา ประเทศฟิลิปปินส์
- ๒๕๐๖ เป็นผู้แทนไทยไปประชุมในการประชุมใหญ่ของ ASAIHL ครั้งที่ ๔ ที่บันทง ประเทศอินโดนีเซีย และไปประชุมเกี่ยวกับศิลปะที่บาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย ด้วย
- ๒๕๐๗ เป็นผู้แทนไทยไปประชุมเรื่องปัญหาทางภาษาที่มนิลา ประเทศฟิลิปปินส์
- ๒๕๑๑ เป็นผู้แทนไทยไปประชุมโต๊ะกลม ครั้งที่ ๓ เกี่ยวกับการแนะแนวที่นครตุนิน ประเทศอิตาลี
- ๒๕๑๑ เป็นผู้แทนไทยไปประชุมสามัญ ASAIHL ที่นครเกซอน ฟิลิปปินส์
- ๒๕๑๒ เป็นผู้แทนไทยไปสัมมนาผู้เชี่ยวชาญการสอนในระดับมหาวิทยาลัยที่อินเตีย
- ๒๕๑๒ เป็นผู้แทนไทยไปสัมมนาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการฝึกหัดครูในเอเชีย ที่นครเกซอน ฟิลิปปินส์

- ๒๕๑๓ เป็นผู้แทนไทยไปประชุมโต๊ะกลม ที่กรุงเฮก เนเธอร์แลนด์ .
- ๒๕๑๓ เป็นผู้แทนไทยไปประชุมสามัญ ครั้งที่ ๘ ของ ASAIHL ที่ฮ่องกง
- ๒๕๑๔ เป็นผู้แทนไทยไปประชุมคณะกรรมการผู้บริหาร ASAIHL ที่สิงคโปร์
- ๒๕๑๕ เป็นผู้แทนไทยไปประชุมคณะกรรมการผู้บริหาร ASAIHL ที่จาการ์ตา
- ๒๕๑๗ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภา
- ๒๕๑๙ ไปทำงานด้านการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ประเทศญี่ปุ่น
- ๒๕๒๐ เป็นผู้แทนไทยไปสัมมนา ASAIHL ที่นครซีบูฟิลิปปินส์
- ๒๕๒๐ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภา

การดูงานในต่างประเทศ

- ๒๕๐๒ ไปงานในระดับมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น, ฮ่องกง, ไต้หวันและฟิลิปปินส์

- ๒๕๑๐ ไปดูงานกับคณะนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ประเทศต่าง ๆ ในยุโรป และเอเชีย
- ๒๕๑๑ ไปดูงานในระดับมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา, อังกฤษและฝรั่งเศส

งานเขียนหนังสือ

๑. ปรินซ์นิพนธ์ เขียน ณ มหาวิทยาลัย OHIO STATE ชื่อ “A survey of pupil needs and problems in a boy and a girl secondary school in Bangkok, Thailand.”
๒. ปรินซ์นิพนธ์ เขียน ณ มหาวิทยาลัย INDIANA ชื่อ “A Study of the current status of teacher personnel in secondary and Vocational schools of Bangkok, Thailand” with a view to program improvement,
๓. ปรินซ์นิพนธ์เขียน ณ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ชื่อ “การศึกษาเพื่ออาชีพในโรงเรียนมัธยม”
๔. “วิชาชีพในโรงเรียนมัธยม”
๕. “วิธีสอนหัตถศึกษา”

รำลึกพระคุณ
ศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร

รองศาสตราจารย์ชม ภูมิภาค

ศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร หรือที่ผู้เขียนชอบเรียกติดปากเสมอว่า อาจารย์ ดร. สุกใจ ได้มาดำรงตำแหน่งรองอธิการและหัวหน้าคณะวิชาการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ และท่านเป็นอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๒ และดำรงตำแหน่ง อธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ พันตำแหน่งเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๒๒ ท่านได้ใช้ช่วงเวลาสำหรับสถานศึกษาแห่งนี้ติดต่อกันมาเป็นเวลาดัง ๒๓ ปี นั่นคือเกือบถึงเสี้ยวศตวรรษ

ท่านได้อุทิศตัวเพื่อความก้าวหน้าของสถานศึกษาแห่งนี้มาโดยตลอด

เมื่อท่านเข้ารับตำแหน่งอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ ท่านก็ได้ดำเนินการร่างพระราชบัญญัติยกฐานะ

วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยทันที ซึ่งจะปรากฏอยู่ใน
คำปรารภเรื่องยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่ท่านเขียน และ
สมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นผู้จัดพิมพ์แจกจ่าย
ในโอกาสวันสถาปนาวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อ ๑๖ กันยายน
๒๕๑๓ ดังนี้

“เมื่อข้าพเจ้าได้รับตำแหน่งอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๑๒ ได้พบว่าการดำเนินงานของวิทยาลัย
วิชาการศึกษาไม่มีความคล่องตัวเป็นอันมาก จึงได้ร่าง พ.ร.บ.
ยกฐานะวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยเสนอต่อประธานสภาวิทยาลัย
วิชาการศึกษา เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๑๒ และรอรบฟัง
พิจารณาอยู่ ๑ ปีเต็ม จนถึงเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๓ จึง
ได้เสนอร่าง พ.ร.บ. นี้ต่อประธานสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาอีก
ครั้งหนึ่ง และเสนอให้เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติเพื่อ
พิจารณาอีกทางหนึ่ง

อาจจะเป็นเพราะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็น “วิทยาลัย”
ในความหมายของความเข้าใจของบุคคลทั่วไปว่าไม่ใช่สถานศึกษา
ชั้นปริญญาในระดับมหาวิทยาลัย ดังที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้
ดำเนินงานอยู่จริง จึงเห็นสมควรที่จะออกเอกสารฉบับนี้ เพื่อ

สร้างความเข้าใจให้แก่บุคคลที่สนใจในการศึกษาชั้น “มหาวิทยาลัย”

ขอขอบคุณสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา ที่ได้จัดพิมพ์เพื่อแจกจ่ายเนื่องในวันครบรอบปีที่ ๑๖ ของวันสถาปนาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๑๓ นี้...”

ศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ ให้ชื่อเอกสารที่ท่านเขียนขึ้นนี้ว่า “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” ท่านได้แจกแจงถึงความจำเป็นที่จะต้องยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัยหลายประการ สมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้พิมพ์เอกสารนี้เป็นจำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม และส่งแจกจ่ายไปตามหน่วยงานต่างๆ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย ต่อจากนั้นก็ดำเนินการเรื่อยมา ซึ่งท่านจะทราบรายละเอียดในหนังสือ วาติคพระคุณศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร เล่มนี้ ซึ่งเรื่องการยกฐานะนี้ ก็ยังไม่มี การปฏิบัติการอย่างใดจากเบื้องบน จนกระทั่ง ๑๖ กันยายน ๒๕๑๕ สมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้จัดงานวันสถาปนาภายในบริเวณตึก ๔ ประสานมิตร ท่านมาเป็นประธานเปิดงาน ท่านได้เรียกผู้เขียนเข้าไปปรึกษาว่าเรื่องยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย นั้น

หากเราไม่ทำอะไรสักอย่างอาจเจ็บไป ท่านจึงแนะว่า
 “อาจารย์ในฐานะอุปนายกสมาคมศิษย์เก่า พร้อมกับนายกองการ
 นิสิตทุกแห่ง ทำหนังสือขอเข้าพบหัวหน้าคณะปฏิวัติ”

วันรุ่งขึ้นผู้เขียนจึงได้เรียกบุญเกื้อ ควรหาเวช ม.ล.เอาให้ฟัง
 และนัดพบนายกองการนิสิตจากบางแสน พลศึกษา ปทุมวัน
 และพระนคร (บางเขนปัจจุบัน) แล้วเราก็ปรึกษากัน และร่าง
 หนังสือถึงหัวหน้าคณะปฏิวัติ เพื่อขอฟังคำสั่งแจงเรื่องการยกฐานะ
 วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เมื่อร่างหนังสือเสร็จ ได้
 นำไปให้ท่านอธิการดู ท่านเห็นชอบแล้วพวกเราจึงพิมพ์หนังสือ
 ลงนามโดยผู้เขียนเองในฐานะอุปนายกสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชา
 การศึกษา อาจารย์ถนอม อานามวัฒน์ ลงนามในฐานะเลขานุการ
 ชุมนุมอาจารย์ บุญเกื้อ ควรหาเวช และนายกองการนิสิตคนอื่น
 อีก

วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๑๕ โดยพาหนะของผู้เขียนเอง เรา
 เดินทางไปกองบัญชาการคณะปฏิวัติ เพื่อยื่นหนังสือต่อหัวหน้า
 คณะปฏิวัติ รอจนกระทั่งบ่ายก็ ไม่สามารถจะพบได้ จึงยื่นผ่าน
 ทางกองประชาสัมพันธ์ของคณะปฏิวัติ เขาบอกว่า วันที่ ๒๕
 กันยายน ๒๕๑๕ ให้ไปฟังผล เมื่อถึงวันนัดพบเราก็ไป แต่กั

เอกสาร มศว

ไม่ได้พบหัวหน้าคณะปฏิวัติ ไปกันอีกหลายวันก็ไม่ได้พบจนกระทั่งวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕ เราประชุมกันตกลงว่า เมื่อเขาไม่ให้เรา ๘ คนพบ เราก็ไปพบเขาที่สถานพระรูป ๕๐๐๐ คนก็แล้วกัน โดยวางแผนเช่ารถยนต์ ๕๐ คัน ที่ฝ่ายกองเสปียงอยู่ทางประสานมิตร ค่ำวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕ ผู้เขียนได้โทรศัพท์แจ้งเรื่องนี้ให้ท่านทราบ ท่านได้แจ้งให้ผู้เขียนเรียกประชุมนิสิตทั้งหมดที่หอประชุม วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ ตอน ๙.๐๐ น. ท่านจะพูดขอรับรองให้นิสิตงดเรื่องนี้ เพราะท่านวิตกว่าเจ้าหน้าที่จะใช้วิธีการรุนแรงกับนิสิต ผู้เขียนเองก็ได้แจ้งกับท่านว่า คงจะให้นิสิตงดไม่ได้ เพราะเขาเตรียมการพร้อมแล้วที่จะเผชิญทุกอย่างที่จะเกิดขึ้น ผลก็คือว่าเช้า ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ เมื่อฟังท่านทำเนติการแล้ว นิสิตทั้งหลายก็ทยอยขึ้นรถไปสถานพระรูป

ผู้เขียนทราบว่า ในวันนั้นท่านได้ติดต่อกับผู้ใหญ่ในกองบัญชาการคณะปฏิวัติ ขอรับรองให้ทวนวิธีการรุนแรงกับนิสิต ผลจึงทำให้ทุกอย่างเรียบร้อยไม่รุนแรง ขยายวงมีเรื่องใหญ่โตเหมือน ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖

ผู้เขียนได้มีโอกาสทำงานใกล้ชิดกับศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร พอสมควร เพราะตลอดเวลา ๖ ปี ก็ต้องแต่ปี

๒๕๑๓ - ๒๕๑๘ ผู้เขียนเป็นอนุสาสกร วิทยาลัยวิชาการศึกษา
 ประสานมิตร ท่านเป็นคนใจดี ไม่เคยตำหนิใคร มอบงานให้ใคร
 แล้วท่านไว้วางใจว่าคนนั้นต้องทำได้ หากมีปัญหาที่พบปรึกษาท่าน
 ได้ทุกเวลา เป็นการให้ความอุ่นใจแก่ผู้อยู่ในบังคับบัญชาอย่างดี
 ท่านเป็นคนมีความคิดริเริ่ม ท่านได้เริ่มคิดริเริ่มวางแผน
 โครงการวังน้อยเอาไว้

ท่านว่ามหาวิทยาลัยต้องมีเนื้อที่มาก ๆ มหาวิทยาลัยนั้น
 ต้องมองไปข้างหน้านานเป็น ๑๐๐ ปี ท่านจึงคิดเรื่องโครงการ
 วังน้อย ซึ่งมีเนื้อที่ ๓,๘๐๐ ไร่ เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัย
 สมบูรณ์แบบ มีหอพักนิสิต ที่พักอาจารย์พร้อม มีคณะต่างๆ
 พร้อมในที่เดียวกัน

ท่านผู้เขียนก็อยากจะกล่าวว่า ศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ
 เหล่าสุนทร เป็นบุคคลที่เรียกได้ว่าเป็นปรมาจารย์ของมหาวิทยา
 ลัยแห่งคนหนึ่ง เป็นบุคคลที่ได้นำคุณประโยชน์ให้แก่มหาวิทยา
 ลัยแห่งนั้นเป็นอันมาก สมควรที่จะได้รับการยกย่อง และความ
 รำลึกในพระคุณจากชาวศรีนครินทรวิโรฒทั้งหลาย ทั้งในปัจจุบัน
 และอนาคตท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่มหาวิทยาลัย สมควรให้เกียรติ
 ผู้เขียนเห็นว่าท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่สมควรจะได้รับปริญญาดุษฎี
 บัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยแห่งนี้ □

อาจารย์สุดใจ...ที่ผมรู้จัก

□ รองศาสตราจารย์วรัญญู วศินสรารกร

ผมรู้จักอาจารย์สุดใจ ครั้งแรกเมื่อท่านเป็นหัวหน้าคณะวิชาการศึกษา ที่ว่ารู้จักนั้นหมายถึงความรู้จักจริง ๆ ไม่ใช่เพิ่งแต่รู้ว่าท่านชื่อสุดใจ เท่านั้น ถ้าจะนับถึงอย่างนั้น ก็คงต้องนับตั้งแต่ผมเป็นนิสิตโน้นแหละ นั่นคือ ตอนนั้นเมื่อผมสอบเข้าทำงานได้ กรมการฝึกหัดครูก็ส่งผมให้มาช่วยงานที่หน่วยงานหนึ่งในคณะวิชาการศึกษา ทั้ง ๆ ที่บรรจุมผมไปอยู่ที่วิทยาลัยครูแห่งหนึ่ง ซึ่งจนกระทั่งปัจจุบันผมยังไม่เคยย่างกรายไปยังวิทยาลัยครูแห่งนั้นเลย วันแรกที่ผมมารายงานตัวต่อท่าน ผมเรียนให้ท่านทราบว่าเขาส่งผมให้มาช่วยงานอะไรที่ไหนแล้ว ท่านพูดคำหนึ่งว่า

“อยู่กับ.....หรือ ? ระวังตัวดี ๆ นะ”

ผมรับคำท่านในประโยคหลัง โดยมีได้คิดอะไรเลย จนกระทั่งวันเวลาผ่านไปเป็นสิบปีและเกือบยี่สิบปี ผมจึงตระหนักในคำเตือนของท่านและซึ่งในความหวังดีของท่านเป็นอย่างยิ่ง ผมจึงคิดอยู่เสมอว่า ท่านเป็นคนที่มองคนได้อย่างลึกซึ้งไม่เบา

คำเตือนหลาย ๆ อย่างที่ท่านมีต่อครูอาจารย์และผู้ร่วมงาน
ทั้งหลายนั้น บางครั้งก็เป็นคติเป็นอย่างดีเป็นต้นว่า

“จงให้คนอื่นตีราคาเราเถิด จะมีค่ากว่าเราตีราคาตัวเราเอง”

“ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำดีบ้างทำชั่วบ้างหาเอามาลบล้าง
กันได้ไม่ คืออยู่ส่วนดี....ทำดี ๓ หน ไซ้ว่าจะลบความชั่วที่ทำผิด
หนเดียวได้...จะลบโทษเพราะความดีแต่เดิมหาได้ไม่ มิฉะนั้น
จะเป็นคนดีก็ด ๆ ได้ทำก็คิด มีคนมองอยู่ก็ดี”

๖ ล ๖

๖ ล ๖

๖ ล ๖

ท่านมักจะมีคำเตือนและข้อเขียนที่น่าสนใจทำนองนี้อยู่
เสมอ ๆ ในข้อเขียนต่าง ๆ ของท่าน คำอวยพรตอนปีใหม่ ๒๕๒๒
ซึ่งตีพิมพ์ในข่าวมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ก็
เป็นข้อเขียนชิ้นหนึ่งซึ่งให้อะไร ๆ มิใช่น้อยทีเดียว

ผมรู้จัก อาจารย์สุจิตใจในฐานะที่ท่านเป็นอาจารย์และผู้
บังคับบัญชาของผม ผมจึงรักและเคารพท่านในฐานะที่ท่านประ-
สิทธิ์ประกาศน์ความรู้ความคิดให้แก่ผม แม้ว่าบางทีความคิดของ
ผมก็ไม่ตรงกับความคิดของท่านอยู่บ้างเหมือนกัน แต่นั่นก็เป็น
วิถีทางแห่งความคิดในระบอบประชาธิปไตยท่านนั่นเอง

ผมรักและเคารพอาจารย์สุดใจมากที่สุดที่ตรงที่ผมรู้ว่า ท่าน
ปฏิบัติงานเพื่องาน ไม่ใช่ปฏิบัติงานเพื่อคน

แต่อย่างไรก็ตาม...ผมไม่ค่อยจะชอบอาจารย์สุดใจอยู่อย่าง
หนึ่งนั่นคือ ท่านไม่ค่อยพูด ท่านนิ่งเสมอ ถ้าท่านพูดเสียบ้าง
ให้มากกว่านี้ ผมจะรักและเคารพท่านมากที่สุด

นี่แหละครับ...อาจารย์สุดใจ ที่ผมรู้จัก...ศาสตราจารย์
ดร. สุดใจ เหล่าสุนทร...อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ

๕
เบื้องหลังการยกฐานะ วศ. เป็นมหาวิทยาลัย

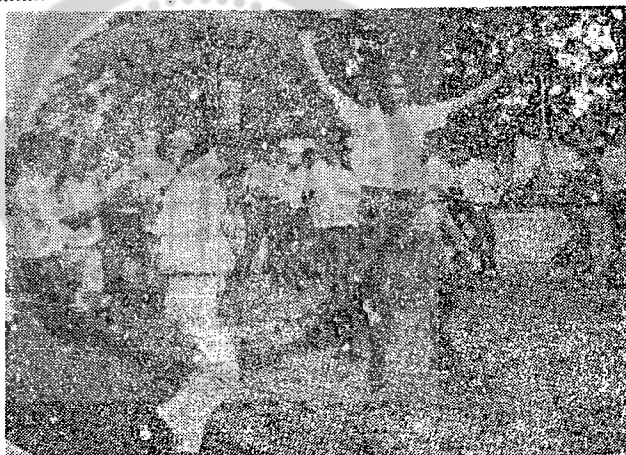

พิมพ์ไทย

ปีที่ ๒๕ ฉบับที่ ๘๘๘

วันอังคารที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๓

หน้า ๖๗๗

● นิตยภัคศึกษาวิธานธรณีวิทยาโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาได้ตั้งโครงการฉบับนี้เป็นมหาวิทยาลัย

ปฏิทินการยกฐานะของ วศ. เป็นมหาวิทยาลัย

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๑๒

วิทยาลัยเสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย... ให้ประธานสภาพิจารณา แต่ยังไม่ได้รับการพิจารณาประการใด จึงได้เสนอให้พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๓ แต่ได้รับบันทึกตอบว่า “ผมคิดว่าจะไปอยู่สำนักนายกฯ แล้ว ก็น่าจะให้สำนักนายก ฯ หรือสภาการศึกษาดำเนินการให้ ทางกระทรวงศึกษาธิการยังไม่พร้อม”

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๓

หนังสือวิทยาลัยถึงสภาการศึกษาแห่งชาติ หนังสือที่ ศธ. ๐๓๐๕/๑๐๕๐ เสนอความคิดเห็นของที่ประชุมระดับหัวหน้าของวิทยาลัยในอันที่จะปรับปรุงฐานะของวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัย และได้ส่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ให้สภาการศึกษาพิจารณา

๑๘

๒๘ สิงหาคม ๒๕๑๓

หนังสือสภาการศึกษาแห่งชาติถึงวิทยาลัย อ้างถึงหนังสือของวิทยาลัยวิชาการศึกษา หนังสือที่ ศธ. ๐๓๐๕/๑๐๕๐ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๓ ที่ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา “ว่าสภาการศึกษาแห่งชาติจำเป็นต้องพิจารณาโดยรอบทุก ๆ ด้าน หากเรื่องนั้นได้รับการพิจารณากลับกรองจากสภาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการ ให้วิทยาลัยดำเนินการต่อไป”

๓ กันยายน ๒๕๑๓

หนังสือวิทยาลัยถึงสภาการศึกษาแห่งชาติ อ้างถึงหนังสือของสภาการศึกษา (หนังสือที่ ศธ. ๑๔๐๒ (๕) / ๓๘๗๘ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๑๓) แจ้งถึงการดำเนินการของวิทยาลัย ตั้งแต่ต้นว่าไม่ได้รับการพิจารณาด้วยความกตัญญูมาก

๒๘ กันยายน ๒๕๑๓

วิทยาลัยนำเรื่องการยกฐานะของวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัย เข้าที่ประชุมสภาฯ (ตั้งรายงานการประชุมสภาฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๑๓ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๓)

๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๓

วิทยาลัยทำบันทึกถึงกระทรวงฯ (๒ ตุลาคม ๒๕๑๓) อ้าง
มติสภาฯเสนอให้ ศธ. ลงนามในหนังสือถึงสภาการศึกษาแห่งชาติ
(ลงนาม ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๓ หนังสือที่ ศธ. ๐๓๐๑/๑๙๐๐๕)

๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

หนังสือจากสภาการศึกษาแห่งชาติ ถึงรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ (ที่ สร. ๑๔๐๒ (๑) / ๕๔๙๐) ให้วิทยาลัย
จัดทำโครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย
โดยที่สภาการศึกษาได้ส่งแบบฟอร์มในการจัดทำมาพร้อม (ศธ.
ส่งเรื่องวิทยาลัยเพื่อดำเนินการ)

๑๔ มกราคม ๒๕๑๔

วิทยาลัยส่งโครงการมหาวิทยาลัย.... (ตามข้อเสนอของ
หนังสือสภาการศึกษา ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๓ ที่ผ่านมา
ทางกระทรวงฯ) ส่งไปจำนวน ๓๕ ชุด ตามแบบฟอร์มที่สภาการ
ศึกษาส่งมาให้วิทยาลัยวิชาการศึกษากรอกนั้น

๒๐

๑๖ มกราคม ๒๕๑๔

คำปราศรัยของ ฯพณ ฯ นายกรัฐมนตรีเนื่องในวันครู จะยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

๑๖ เมษายน ๒๕๑๔

หนังสือสภาการศึกษาแห่งชาติ ที่ สร. ๑๔๐๒(๑)/๑๘๕๙ ถึงวิทยาลัยแจ้งมติกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ เรื่องวิทยาลัยเสนอเรื่องการปรับปรุงฐานะเป็นมหาวิทยาลัย โดยได้ตั้งข้อสังเกต ๓ ประการ และข้อเสน่ออื่น เพื่อให้วิทยาลัยดำเนินการไปตามข้อสังเกตนั้นและให้ส่งกลับมายังสภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อคณะกรรมการบริหารจะได้พิจารณาต่อไป

๒๒ เมษายน ๒๕๑๔

หนังสือวิทยาลัยวิชาการศึกษา ที่ ศธ. ๐๓๐๕/๔๕๖ ตามที่สภาการศึกษาแห่งชาติได้ตั้งข้อสังเกต (หนังสือสภาการศึกษา ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๔) วิทยาลัยขอเข้าพบในวันใดวันหนึ่งก่อนสิ้นเดือนเมษายน ๒๕๑๕ เพื่อที่วิทยาลัยจะได้ทราบวัตถุประสงค์โดยชัดเจนยิ่งขึ้น

๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

บันทึกวิทยาลัยเสนอ ฯพณฯ ประธานสภาวิทยาลัยวิชาการ
ศึกษาแจ้งว่าวิทยาลัยได้รับหนังสือสภาการศึกษาแห่งชาติ ที่ สร.
๑๔๐๒ (๑)/ ๑๘๕๙ ลว. ๑๖ เมษายน ๒๕๑๔ เสนอเพื่อโปรด
ทราบ

๔ พฤษภาคม ๒๕๑๔

หนังสือวิทยาลัยถึงสภาการศึกษา ที่ ศธ. ๐๓๐๕/๕๓๔
ส่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยฉบับแก้ไขใหม่ จำนวน ๑๕
ชุด (ทำตามหนังสือของสภาการศึกษา ที่ ศธ. ๑๔๐๒(๑)/๑๘๕๙
เพื่อสภาการศึกษาแห่งชาติดำเนินต่อไปโดยด่วน

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔

หนังสือสภาการศึกษาแห่งชาติ ที่ สร. ๑๔๐๒(๑)/๓๘๔๓
ถึงวิทยาลัย แจ้งมติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
(ฉบับแก้ไขใหม่) โดยได้ลงมติเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงบาง
มาตรา รวม ๖ ข้อ และได้เสนอว่าคำนำหน้ายังไม่เหมาะสม เห็น
ควรนำหน้าว่า “สถาบัน....” (ให้วิทยาลัยดำเนินการต่อไปแล้ว

๒๒

ส่งเรื่องกลับสภาการศึกษาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี)

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ข่าวสภาการศึกษาแห่งชาติ

๕ สิงหาคม ๒๕๑๔

ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย... (แก้ไขใหม่ครั้งที่ ๒)

๕ สิงหาคม ๒๕๑๔

หนังสือวิทยาลัยถึงสภาการศึกษาแห่งชาติ ตอบคำถามที่สภาการศึกษาให้มีการปรับปรุง (หนังสือสภาการศึกษาแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๑๔) และส่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย (แก้ไขใหม่ครั้งที่ ๒) จำนวน ๑๐ ชุด

๓๑ สิงหาคม ๒๕๑๔

หนังสือสภาการศึกษาแห่งชาติ ขอเชิญท่านอธิการเข้าร่วมชี้แจงในที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร

๒๓ กันยายน ๒๕๑๔

หนังสือสภาการศึกษาแจ้งมติการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย... (ฉบับแก้ไขใหม่ครั้งที่ ๒) ได้พิจารณาข้อ ๒ ประเด็นให้วิทยาลัยดำเนินการแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย... (ตามเหตุผลที่ได้แจ้งมา)

๒๔ กันยายน ๒๕๑๔

หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สร. ๑๔๐๒ (๗)/๕๖๕๓ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่องความเห็นเรื่องการใช้คำนำหน้าชื่อของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเมื่อยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยของคณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ

๖ ตุลาคม ๒๕๑๔

หนังสือวิทยาลัยถึงสภาการศึกษาแห่งชาติอ้างถึงหนังสือ ที่ สร. ๑๔๐๒(๗)/๕๔๔๔ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๑๔ ยืนยันการเป็นมหาวิทยาลัย

๗ ตุลาคม ๒๕๑๔

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (ความเห็นเรื่องการใช้คำนำหน้าชื่อของวิทยาลัยเมื่อยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ตอบ

๒๔

ตามหนังสือของสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สร. ๑๔๐๒ (๗)/๕๖๕๓ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๔ หนังสือฉบับนี้ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อได้โปรดพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป.... รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ฯพณฯ สุกิจ นิมมานเหมินท์ ชี้แจงว่าจะเอาชื่อมหาวิทยาลัย.... โดยไม่ต้องรวมกับสถาบันเทคโนโลยี” กระทรวงฯ สำเนาหนังสือฉบับนี้ให้วิทยาลัยทราบ

๓ ธันวาคม ๒๕๑๔

บันทึกของท่านอธิการถึง พลเอกกฤษ ปุณณกันต์

๑๗ ธันวาคม ๒๕๑๕

คำวินิจฉัยของคณะปฏิวัติ

๑๖ มิถุนายน ๒๕๑๕

บันทึกของท่านอธิการถึง พลเอกกฤษ ปุณณกันต์

๑ กันยายน ๒๕๑๕

หนังสือองค์การนิสิตนักศึกษา ที่ ๑๘๖/๒๕๑๕, ๑๘๗/๒๕๑๕, ๑๘๘/๒๕๑๕, ๑๘๙/๒๕๑๕ ถึง พล.ท.อ. ประเสริฐ รุจิร-

วงศ์ พล.อ. กฤษณ์ สีวรา พ.ท. ณรงค์ กิตติขจร, ปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการตามลำดับ เรื่อง ขอเชิญให้โอวาทและแสดงปาฐกถา
เรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา เนื่องในวันสถาปนา
วิทยาลัย

๕ กันยายน ๒๕๑๕

แผนกประชาสัมพันธ์ องค์การนิสิตนักศึกษา ออกแบบ
สอบถามและความคิดเห็นเกี่ยวกับการยกฐานะ

๒๑ กันยายน ๒๕๑๕

ตัวแทนนิสิตนักศึกษา ศิษย์เก่า ทำหนังสือขอเข้าพบ
หัวหน้าคณะปฏิวัติ

๒๕ กันยายน ๒๕๑๕

ตัวแทนนิสิตนักศึกษา ศิษย์เก่า ไปติดตามผลการนัดวัน
เวลาจากคณะปฏิวัติ แต่ยังไม่มีการกำหนดวัน

๒๖ กันยายน ๒๕๑๕

ตัวแทนนิสิตนักศึกษา ศิษย์เก่า ไปติดตามผลการนัดวัน
เวลา จากคณะปฏิวัติ แต่ยังไม่มีการกำหนดวัน

๒๖

๒๓ กันยายน ๒๕๑๕

นิสิตนักศึกษา ชุมนุมกันเปิดอภิปราย มติของการอภิปราย จะต่อสู้ให้ถึงที่สุด เพื่อให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัย

๒๔ กันยายน ๒๕๑๕

นิสิตนักศึกษา ส่งตัวแทนขอเข้าพบคณะปฏิวัติอีกครั้งหนึ่ง คณะปฏิวัติเชิญอธิการเข้าพบและมีมติให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีฐานะเป็นกรมในกระทรวงศึกษาธิการ

๒๕ กันยายน ๒๕๑๕

อธิการประชุมชี้แจง ให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจฐานะของ วิทยาลัย นิสิตนักศึกษาไม่เห็นด้วยกับการเป็นกรมในกระทรวง ศึกษาธิการจึงเดินทางไปชุมนุมพร้อมกัน ที่หน้ากองบัญชาการ คณะปฏิวัติ คณะปฏิวัติขอให้ส่งโครงการโดยเร็วและจะพิจารณา ให้อย่างเร็วที่สุด

๑ ตุลาคม ๒๕๑๕

ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย.... (๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ ฉบับแก้ไขใหม่)

๒ ตุลาคม ๒๕๑๕

นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ส่งตัวแทนไปอภิปราย
ที่ วศ. พระนคร, วศ. พลศึกษา, วศ. ปทุมวัน และ วศ. บางแสน

๓ ตุลาคม ๒๕๑๕

นิสิตนักศึกษาวิชาการศึกษา มหาสารคาม และวิทยาลัย
วิชาการศึกษา บางแสน เดินทางมาร่วมชุมนุมที่วิทยาลัยวิชาการ
ศึกษา ประสานมิตร

๔ ตุลาคม ๒๕๑๕

วิทยาลัยส่งโครงการมหาวิทยาลัย.... ผ่านกระทรวงศึกษา
ธิการ และส่งทาง พ.ท. ณรงค์ กิตติขจร

๕ ตุลาคม ๒๕๑๕

นิสิตนักศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ส่งตัวแทนไปอภิปราย
ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา

๖ ตุลาคม ๒๕๑๕

นิสิตนักศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ส่งตัวแทนไปเยี่ยม
วศ. มหาสารคาม และ วศ. พิษณุโลก

๒๘

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

องค์การนิสิตนักศึกษา ทำหนังสือถึงปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และทำหนังสือถึง พ.อ. ณรงค์ กิตติขจร เพื่อขอทราบข่าวคืบหน้าเกี่ยวกับการยกฐานะ

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

- หนังสือวิทยาลัยที่ ศธ. ๐๓๐๕/๑๗๒๓ ถึง เลขาธิการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ส่งโครงการมหาวิทยาลัย
- หนังสือวิทยาลัยที่ ศธ. ๐๓๐๕/๑๗๒๔ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ ส่งโครงการมหาวิทยาลัย

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

สำเนาหนังสือของคณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา (นายระบิล สีตะสุวรรณ - ประธานคณะที่ปรึกษาฝ่ายฯ) เรื่องเกี่ยวกับการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

๑๖ มกราคม ๒๕๑๖

นิสิตนักศึกษาประท้วง ร.ม.ต. กระทรวงศึกษาธิการที่ยับยั้งเรื่องการยกฐานะ โดยชุมนุมและเผาหุ่นที่ วศ. ประสานมิตร

๓๑ มกราคม ๒๕๖๖

– หนังสือวิทยาลัย ที่ ศธ. ๑๒๐๑/๒๕๓ ถึง พันเอกณรงค์
กิตติขจร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ส่ง

๑. ชุดเป็นนมหวิทยาลัย... สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
(รหัส ม.ค. ๑๖)
๒. ชุดเป็นนมหวิทยาลัย... สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
(รหัส ม.ค.)

– หนังสือวิทยาลัยที่ ศธ. ๑๒๐๑/๒๕๒ ถึง คุณธรรมบุญ
ลัดพลี ส่ง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย เช่นเดียวกับส่ง พันเอกณรงค์ฯ)

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

บันทึกข้อความของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ถึง
วิทยาลัย (นายระบิต สีตะสุวรรณ ลงนาม) พร้อมส่งสำเนาหนังสือ
ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
ที่ให้เร่งวิทยาลัยวิชาการศึกษาให้รีบพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยว
กับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชา
การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ยกวางขึ้นมา
(พลเรือเอกอนันต์ เนตรโรจน์ ลงนาม)

๓๐

๑๕ มกราคม ๒๕๑๓

คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

๑๖ มกราคม ๒๕๑๓

วิทยาลัยมีหนังสือถึงสำนักพระราชวัง เพื่อขอพระราชทานนามของมหาวิทยาลัย

สภานิติบัญญัติพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย...
ที่วิทยาลัยร่างเสนอขึ้นไป

๖ มีนาคม ๒๕๑๓

สำนักงานพระราชวังมีหนังสือแจ้งให้ทางวิทยาลัยทราบว่าทรงโปรดเกล้าพระราชทานนามมหาวิทยาลัยว่า “ศรีนครินทรวิโรฒ”

๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๓

ประกาศใช้ พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๑ ตอนที่ ๑๑๒

ความเคลื่อนไหวในการยกฐานะ วิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัย

จุดเริ่มต้น

คำปรารภของ ศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร
อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษาตีพิมพ์ใน เอกสารตีพิมพ์เผยแพร่
โดยสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา วันที่ ๑๖ กันยายน
๒๕๑๓ มีใจความตอนหนึ่งว่า “เมื่อข้าพเจ้าได้รับตำแหน่งอธิการ
วิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๑๒ ได้พบว่า การ
ดำเนินงานของวิทยาลัยวิชาการศึกษาไม่มีความคล่องตัวเป็นอัน
มาก จึงได้ร่าง พ.ร.บ. ยกฐานะวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัย เสนอ
ต่อประธานสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม
๒๕๑๒ และขอรับฟังการพิจารณาอยู่ ๑ ปีเต็ม จนถึงเมื่อวันที่
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๓ จึงได้เสนอร่าง พ.ร.บ. นี้ ต่อประธาน
สภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง และเสนอให้เลขาธิการสภา
การศึกษาแห่งชาติเพื่อพิจารณาอีกทางหนึ่ง อาจจะเป็นเพราะ

วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็น “วิทยาลัย” ในความหมายของความเข้าใจของบุคคลทั่วไปว่าไม่ใช่สถานศึกษาชั้นปริญญาในระดับมหาวิทยาลัย ดังที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ดำเนินงานอยู่จริง.....”

ฐานะของวิทยาลัย (ก่อนวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๕)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ วิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นสถานการศึกษาและการวิจัยในวิชาการศึกษาและวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหมายจะส่งเสริมวิชาชีพ และวิทยฐานะของครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการศึกษา

มาตรา ๖ ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นนิติบุคคล

ตามความในมาตราทั้ง ๓ แห่ง พระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. ๒๔๙๗ วิทยาลัยจึงจะอยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติ แต่ไม่มีฐานะเป็นส่วนในทางราชการ ไม่เป็นทั้งกรมไม่เป็นกอง หรือเป็นแผนก เช่นส่วนราชการอื่น ๆ โดยทั่วไป ฉะนั้น อาจารย์ทุกคนจึงเป็นข้าราชการสังกัดกรมการฝึกหัดครู

จุดเริ่มต้นดังกล่าว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ นับเป็นจุดเริ่มของความเคลื่อนไหวในการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย ซึ่งในสมัยนั้น ฯ พณ ฯ สุกิจ นิมานเหมินท์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ทางวิทยาลัยวิชาการศึกษาประกอบด้วยคณาจารย์และนิสิตนักศึกษาได้ดำเนินการขอยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย โดยวิธีการที่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการทุกประการและทางกระทรวงศึกษาธิการซึ่งมี ฯ พณ ฯ สุกิจ นิมานเหมินท์ เป็นรัฐมนตรีและเป็นประธานสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาเห็นชอบด้วยกับหลักการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย ดังนั้น ทางคณาจารย์และนิสิตนักศึกษาก็ได้ดำเนินการ เพื่อขอยกฐานะวิทยาลัยตามลำดับขั้นดังนี้

๑. เสนอเรื่องเพื่อขอยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยต่อสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา

เมื่อเรื่องการขอยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ที่ประชุมสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้มีมติเกี่ยวกับการยกฐานะวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยดังนี้

มติสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการ
ศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

ครั้งที่ ๓/๒๕๑๓ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๓ ตัดมาเฉพาะ
ตอนดังนี้

“.....ที่ประชุมพิจารณาเห็นควรให้ยกฐานะวิทยาลัยการศึกษาน
เป็น “มหาวิทยาลัย”

ดร. ก่อ สวัสดิพานิชย์ เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย
ที่จะสถาปนาขึ้นจะมเพียง College เดียว หรือมีหลาย College

ฯ พณฯ สกกิจ นิมานเหมินท์ ประธานสภาฯ กล่าวว่า ตามประวัติของ
มหาวิทยาลัยฝ่ายตะวันตก มีท่านองค์คล้ายวิทยาลัยการศึกษานี้ คือเปิด
สอนคณะเดียวก่อน คือสอน THEOLOGY ต่อมา เมื่อมีความจำเป็นก็เพิ่ม
ARTS นอกคณะหนึ่ง จากนั้นก็มีคณะต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว เห็นว่ามหาวิทยาลัยหลายแห่งทั้งภายในและ
ภายนอกประเทศก็เคยเป็น College เดียวมาก่อน แล้วจึงขยายตัวเป็นหลาย
College ในภายหลัง สำหรับวิทยาลัยวิชาการศึกษาเอง ขณะนี้ก็มีคณะ
วิชาต่าง ๆ ที่มรากฐานเข้มแข็งอยู่แล้ว เช่น คณะวิชาการศึกษา คณะวิชา
มนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะ
วิชาวิจัยการศึกษา เมื่อเป็นมหาวิทยาลัยและผลิตครูให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ
ได้เพียงพอตามความต้องการแล้ว ก็อาจเริ่มขยายตัวออกเป็น College ต่าง ๆ
ต่อไปได้โดยง่าย

ศาสตราจารย์สาโรช บัวศรี เสนอว่าเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวองค์ปัจจุบันได้ทรงลงพระพระปรมาภิไธย พ.ร.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษา

อันเป็นสถานศึกษาอุดมศึกษาแห่งแรกในรัชสมัยของพระองค์ดังนั้น จึงเห็นสมควรจะได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานพระนามของพระองค์เป็นชื่อของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ เพื่อเป็นสิริมงคลยิ่งต่อไป

ที่ประชุมเห็นชอบ ๆ ผนวช รัฐมนตรี ประธานสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้กรุณารับภาระที่จะนำความขึ้นกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระนาม เป็นชื่อของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ต่อไป แต่ทั้งนี้ที่สุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ.....”

๒. เสนอเรื่องเพื่อขอยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยต่อกระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อเรื่องการขอยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ผ่านสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา และทางสภาวิทยาลัยได้มีมติให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยจึงได้มีการเสนอเรื่องนั้นต่อไปยังกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป ซึ่งในสมัยนั้น ๆ ผนวช สุกิจ นิมมานเหมินท์ เป็นรัฐมนตรีอยู่ทางกระทรวงศึกษาธิการ เห็นชอบด้วยกับการยกฐานะวิทยาลัยขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยและจะขอคัดลอกออกมาเฉพาะตอนหนึ่ง

คัดจากหนังสือที่ สร. ๐๓๐๑/๑๕๐๐๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๓๓ เรื่อง การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย ถึงประธานกรรมการบริหาร สภาการศึกษา

“...กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรที่จะยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย เพราะความจริงก็เป็นอยู่แล้วแต่เดิมและเห็นสมควรที่จะให้มีฐานะเป็นกรมสังกัดกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

สำหรับชื่อของมหาวิทยาลัยนั้น กระทรวงศึกษาธิการจะได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานต่อไป...”

(หนังสือฉบับนี้ ๓๗๗๓ สกจ. นิมนานเหมินท์ ลงนาม)

จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ในสมัยนั้น ได้กล่าวคำปราศรัย เนื่องในวันครูครั้งที่ ๑๕ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๑๔ เกี่ยวกับการยกฐานะ วศ. เอาไว้ว่า “...นอกจากนั้นจะได้ตราพระราชบัญญัติยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้ฐานะของครูมีความก้าวหน้าไม่น้อยหน้าอาชีพอื่น....”

จากหลักฐานดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นอย่างปรากฏชัดแล้วว่า ทางกระทรวงศึกษาธิการเห็นชอบกับการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย และรัฐบาลก็มีนโยบายให้การส่งเสริมอาชีพครูโดยจะตราพระราชบัญญัติยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย

๓. ทางกระทรวงศึกษาธิการได้เสนอเรื่องการยกฐานะ
วิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยต่อสภาการแห่งชาติ

เมื่อเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา ทางกระทรวง
ศึกษาธิการเห็นชอบด้วยแล้วกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้นำเรื่อง
นี้เสนอต่อสภาการศึกษาแห่งชาติและได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย
ดังนี้

ก. มติของสภาการศึกษาแห่งชาติเห็นชอบในการที่ให้
วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

หนังสือที่ สร. ๑๔๐๒ (๓) / ๑๙๕๕ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๔ เรื่อง
แจ้งมติกรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติเรื่องวิทยาลัยวิชาการศึกษาเสนอ
เรื่องการปรับปรุงฐานะเป็นมหาวิทยาลัย ถึงอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

“บัดนี้คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ ใน
การประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๑๔ ได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบใน
หลักการเกี่ยวกับการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหา-
วิทยาลัยโดยมีฐานะเป็นกรมสังกัดในกระทรวงศึกษาธิการ โดยตั้ง
ข้อสังเกตดังนี้ คือ

๑. โดยคำนึงถึงกำลังคนด้านการผลิตครูเห็นสมควรระบุไว้ใน
ในกฎหมายมหาวิทยาลัยว่า ในระยะ ๑๐ ปีแรกนี้ ให้มหาวิทยาลัย
มุ่งเฉพาะผลิตครูเท่านั้น หลังจากนั้นจึงดำเนินการขยายตัวผลิต

กำลังคนในสาขาอื่น ๆ นอกเหนือไปจากวิชาการทางการศึกษา...”

ข. มติสภาการศึกษาแห่งชาติ (ต่อมา) เห็นชอบให้เป็นมหาวิทยาลัย แต่ให้คำนำหน้าชื่อว่า สถาบัน....

กัตจากหนังสือที่ สร. ๑๔๐๑ (๓)/๓๘๔๓ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๐๔ เรื่องแจ้งมติการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย... ฉบับแก้ไขใหม่ ถึงอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา (ศาสตราจารย์ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร)

“...เนื่องจากสถาบันการศึกษาแห่งนี้เป็นหน่วยราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการซึ่งแตกต่างไปจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ฉะนั้น สถาบันแห่งนี้ (วิทยาลัยวิชาการศึกษา) ควรมีคำนำหน้าชื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างนี้ชัดเจนลงไปและชื่อที่เหมาะสมคือ “สถาบัน...” ทั้งนี้เพื่อจะได้สอดคล้องกับสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้า ซึ่งเป็นสถาบันสังกัดในกระทรวงศึกษาธิการอยู่แล้ว”

๔. เสนอเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาต่อสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

เมื่อเรื่องนี้ ได้เสนอต่อสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีแล้ว ทางสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ฯ พณฯ สุขกิจ นิมมานเหมินท์) เกี่ยวกับการเสนอชื่อของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เพื่อจะ

ได้นำเรื่องนั้นมาเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป ซึ่ง
จะขอให้นำหนังสือของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีมาให้เห็นดังนี้
ถัดจากหนังสือที่ สร. ๐๔๐๓/๑๒๒๑๘ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๑๔ เรื่อง
ความเห็นการใช้ค่านำเข้าของวิทยาลัยวิชาการศึกษา เพื่อยกฐานะเป็น
มหาวิทยาลัยของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติถึงรัฐมนตรีว่าการ-
กระทรวงศึกษาธิการ

“ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการ
ใช้ค่านำเข้าของวิทยาลัยวิชาการศึกษา เพื่อยกฐานะขึ้นเป็น
มหาวิทยาลัยของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติมา
เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องน
ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป”

เมื่อ ๆ พณ ๆ สุกิจ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ศึกษาธิการได้รับหนังสือจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
แล้ว จึงได้บันทึกสั่งเจ้าหน้าที่เว้ท่ายหนังสือนี้ว่า “ทำหนังสือ
ชี้แจงไปว่าจะเอาชื่อมหาวิทยาลัย โดยไม่ต้องมีการรวมสถาบัน
เทคโนโลยีในขณะนั้น”

หลังจากนั้นเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหา-
วิทยาลัยก็เข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี แต่ยังไม่ได้มีการพิจารณา

กัน วันต่อมาก็เกิดการปฏิวัติขึ้นเรื่องการยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยจึงหยุดชงักไปในระยะนั้น

๕. การดำเนินเรื่องการขอยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยในระหว่างที่ คณะปฏิวัติบริหารประเทศ

เมื่อเกิดการปฏิวัติขึ้นในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔ ทางคณาจารย์และนิสิตนักศึกษาไม่ได้นิ่งนอนใจในเรื่องนี้แต่ประการใด ได้ติดตามเรื่องนี้อยู่ตลอดเวลา แต่เรื่องก็เงียบหายไป เพราะสาเหตุอันใดไม่แจ้งชัด จนกระทั่งในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๑๕ ข่าวเกี่ยวกับการปรับปรุงส่วนราชการที่คณะปฏิวัติจะประกาศใช้ ได้แพร่ออกมาทราบว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา มีฐานะลดลงเป็นกองสังกัดกรมการฝึกหัดครู และในวันเดียวกันนั้น นิสิตนักศึกษาได้ส่งผู้แทนจำนวนหนึ่งขอเข้าพบหัวหน้าคณะปฏิวัติ (จอมพลถนอม กิตติขจร) เพื่อทราบเหตุผลเรื่องนี้ แต่ผู้แทนนิสิตนักศึกษาก็ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าพบในวันนั้น และทางกองประชาสัมพันธ์คณะปฏิวัติ (พลโท เฉลิมชัย จารุวัสตร์ เป็นหัวหน้า) ได้นัดให้ผู้แทนนิสิตนักศึกษาไปพบหัวหน้าคณะปฏิวัติอีกในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๕ แต่เมื่อผู้แทนนิสิตนักศึกษาได้ไปเพื่อจะเข้าพบหัวหน้าคณะปฏิวัติในวันและเวลาที่นัดหมายไว้ก็ไม่ได้พบอีก

เช่นเคย ดังนั้นในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕ ผู้แทนนิสิตนักศึกษา จึงได้ไปที่กองบัญชาการคณะปฏิวัติอีกครั้งหนึ่งแต่ก็ไม่ได้ เข้าพบหัวหน้าคณะปฏิวัติ จึงรออยู่ที่หน้ากองบัญชาการคณะปฏิวัติ และในวันเดียวกันนั้น ทางคณะปฏิวัติได้เชิญอธิการวิทยาลัยวิชา การศึกษาไปชี้แจง จากการชี้แจงมีผลให้คณะปฏิวัติพิจารณา เปลี่ยนแปลงฐานะจากกองให้เป็นกรม

การที่คณะปฏิวัติพิจารณาให้เป็นเพียงกรมหนึ่งในกระทรวง ศึกษาธิการ และยังคงอยู่ในสภาพวิทยาลัยวิชาการศึกษาเหมือน เดิมนั้น ก่อให้บรรดานิสิตนักศึกษาไม่พอใจ ในวันรุ่งขึ้น คือ ในวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ทั้ง ๘ แห่ง ได้เดินทางไปที่กองบัญชาการคณะปฏิวัติ เพื่อเรียกร้อง ให้คณะปฏิวัติพิจารณาเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็น มหาวิทยาลัย ที่รัฐบาลชุกก่อนทำค้างไว้ ทางคณะปฏิวัติได้ให้ ทางวิทยาลัยวิชาการศึกษาจัดทำโครงการมหาวิทยาลัยเสนอต่อ คณะปฏิวัติเพื่อพิจารณา ซึ่งทางวิทยาลัยได้ทำโครงการมหาวิทยาลัยอย่างละเอียด เสนอไปยังกระทรวงศึกษาธิการและเรื่องนั้นได้ ผ่านทางกระทรวงศึกษาธิการไปแล้ว (จากหนังสือที่ ศษ.๐๒๐๑/๒๑๕๕๘ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ เรื่อง โครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยถึง นายกองปลัดการนิสิตนักศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา

๔๒

แจ้งว่า กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการส่งไปยังคณะปฏิวัติเรียบร้อยแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๑๕) แต่เรื่องก็เงียบหายไป ผู้แทนนิสิตนักศึกษา จึงได้ติดตามเรื่องที่ฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุข ในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ และได้ทราบจากเจ้าหน้าที่ว่า เรื่องนี้ไม่เคยรับเข้ามาเลย จึงต้องตรวจสอบหลักฐานและค้นหากันจนพบ และได้รับปากว่าจะส่งเรื่องคณะกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุขพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วัน ให้รอฟังผลการพิจารณาจากสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นที่สิ้นสุดท้ายเลย และหลังจากนั้นเรื่องก็เงียบหายไป

ต่อมาเมื่อมีข่าวว่าคณะปฏิวัติจะประกาศใช้รัฐธรรมนูญการปกครองและจะจัดตั้งคณะรัฐบาลชุดใหม่ขึ้น องค์การนิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา จึงได้มีหนังสือไปทวงถามเรื่องนี้ ซึ่งทางฝ่ายประชาสัมพันธ์คณะปฏิวัติ ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงตามหนังสือที่ ปชส. ๑๗๕๙/๒๕๑๕ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๕ ว่า

“...สภามหาวิทยาลัยมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดพิจารณาและดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ ที่เร่งด่วนกว่าเพื่อให้เสร็จสิ้นไปก่อนประกาศรัฐธรรมนูญการปกครอง...” และมีความอีกตอนหนึ่งกล่าวว่า “...เรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษายังไม่

อาจได้รับการพิจารณาได้ทันทีในระยะปฏิวัตินี้แล้ว ก็ย่อมจะได้รับพิจารณาโดยรัฐบาลที่จะได้จัดตั้งขึ้นตามธรรมนูญการปกครองต่อไป”

เมื่อคณะปฏิวัติได้ตั้งรัฐบาลชุดใหม่ ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ให้สัมภาษณ์หนังสือวิทยาสาร ฉบับที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๖ หน้า ๙ มีใจความตอนหนึ่งว่า “...ส่วนผมว่าเป็นวิทยาลัยก็ดีแล้ว และอีกตอนหนึ่งจากคำชี้แจงของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องวิทยาลัยวิชาการศึกษา ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๑๖ ว่า

“...ขณะนั้นกระทรวงศึกษาธิการไม่มีนโยบายที่จะเปลี่ยนชื่อหรือสภาพของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย และคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๑๖ เห็นชอบในนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ”

บทสรุป

จะเห็นได้ว่าการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยมีที่ท้าวว่าจะสำเร็จหลายครั้งหลายคราวคือ

๑. วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เสนอเรื่องตามลำดับผ่านสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการสนับสนุนเห็นชอบจาก ฯพณ ฯ สุกิจ นิมมานเหมินท์ และเรื่องได้เสนอผ่านกระทรวงศึกษาธิการจนถึงวาระสุดท้ายจะเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรี แต่มีอุปสรรคเข้าเข้ามาขัดขวางคือ การเกิดการปฏิวัติขึ้น

๒. ในระหว่างที่คณะปฏิบัติบริหารประเทศ ทางคณะปฏิวัติได้ให้วิทยาลัยทำโครงการมหาวิทยาลัยเสนอคณะปฏิวัติซึ่งเรื่องนี้ได้ผ่านตามลำดับจนถึงสภาคณะปฏิวัติ ตามหลักฐานข้อเท็จจริงที่ได้รับทราบภายหลังจากข้อความบันทึกเสนอของประธานคณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษามีดังนี้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา

ที่ บ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

เรื่อง การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

ขอประธานเสนอ ฯพณ ฯ ผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการศึกษา

และสาธารณสุข

ตามที่ได้ส่งเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหาวิทยาลัยไปให้พิจารณา นั้น คณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษาได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นพ้องกับความเห็นของ ฯพณ ฯ ที่เสนอต่อ ฯพณ ฯ

หัวหน้าคณะปฏิวัติ ที่เห็นควรยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย และมีความเห็นเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

๑. เมื่อยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยแล้วควรให้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยไม่กำหนดเวลา เพื่อให้เป็นกำลังในการผลิตระดับปริญญา สนองความต้องการในการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

๒. การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย ควรรวมวิทยาลัยวิชาการศึกษาทุกแห่ง เป็นมหาวิทยาลัยเดียว โดยให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เป็นสำนักงานกลาง วิทยาลัยวิชาการศึกษาในส่วนภูมิภาคเป็นสาขา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา (ได้แนบเรื่องเดิมกันมาด้วยแล้ว)

นายระบิล สัตตะสุวรรณ

ประธานคณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา

แต่เนื่องจากสภาพบริหารคณะปฏิวัติมีภาระงานในหน้าที่มาก จนไม่สามารถนำเรื่องเข้าพิจารณาได้ทัน แต่ได้สัญญาว่าจะได้รับการพิจารณาโดยรัฐบาลที่จะได้จัดตั้งขึ้นต่อไป

๓. เมื่อคณะปฏิวัติได้จัดตั้งคณะรัฐบาลใหม่ขึ้นมา เรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ถูกกระทรวงศึกษาธิการแถลงออกมาอย่างแน่ชัดว่า กระทรวงศึกษาธิการไม่มีนโยบายเปลี่ยนชื่อหรือสภาพของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

หลังจากนั้นทางวิทยาลัยได้เสนอ และติดตามเรื่องมาโดยตลอด บางครั้งก็ถูกหน่วยงานเกี่ยว เก็บเรื่องเอาไว้ให้ล่าช้าบ้าง จนกระทั่งเรื่องได้ผ่านที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๑๗ รุ่งขึ้นทางมหาวิทยาลัยจึงได้ขอพระราชทานนามของมหาวิทยาลัย และได้รับพระราชทานนามว่า “ศรีนครินทรวิโรฒ” เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๗ ต่อมา พ.ร.บ. ของมหาวิทยาลัยได้ผ่านที่ประชุมสภานิติบัญญัติ และประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๗ มหาวิทยาลัยจึงถือเอาวันที่ ๒๙ มิถุนายน เป็นวันคล้ายวันสถาปนาของมหาวิทยาลัยในปีต่อมา

บุญเกอ ควรรหาเวช รวบรวม

เหตุการณ์เมื่อ ๒๕ กันยายน ๒๕๑๕

□ บุญเกอ ครอบหาเวช

ระยะเวลา ๗ ปีที่ผ่านมาคงไม่นานเกินไปนัก สำหรับจะนึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาในอดีตสักเรื่อง หากท่านสนใจข่าวคราวในหน้าหนังสือพิมพ์อยู่บ้าง คงจะจำข่าวการเดินขบวนของพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ของชาติ เพื่อเรียกร้องให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยกันได้ ในโอกาสครบรอบปีที่ ๓๐ ของมหาวิทยาลัย ผู้เขียนใคร่ขอนำเหตุการณ์บางตอนในช่วงนั้นมาเล่าสู่กันฟัง เพื่อเป็นการระลึกถึงเหตุการณ์เก่า ๆ และสร้างความเข้าใจในข้อมูลที่แท้จริงอีกครั้งหนึ่ง

ความตื่นตัวในการกระตุ้นเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ อันเป็นวันสถาปนาวิทยาลัยวิชาการศึกษา องค์การนิสิตนักศึกษา วศ. ประสานมิตรได้เชิญ พล.ต.อ. ประเสริฐ รุจิรวงศ์ หัวหน้าฝ่ายการศึกษาและสาธารณสุขมาชี้แจงเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย แต่ท่านไม่สามารถมาให้คำชี้แจงได้ จึง

ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายบุญถิ่น อัตถากร) มาแทน และปลัดกระทรวง ฯ ได้ให้อธิบดีกรมการฝึกหัดครู (ศจ. ดร.-สาโรช บัวศรี ผู้ก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา) มาแทน แต่อธิบดีกรมการฝึกหัดครูก็ไม่สามารถมาให้คำชี้แจงในเรื่องนี้ได้เช่นกัน ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ตัวแทนของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้ยื่นหนังสือต่อหัวหน้าคณะปฏิวัติเพื่อขอเข้าฟังคำชี้แจงในเรื่องนี้ ซึ่งคณะตัวแทนดังกล่าวได้พยายามติดตามผลในการขอเข้าพบหลายต่อหลายครั้ง ในระหว่างนั้น นิสิตนักศึกษาทุก วศ. ได้มีการตื่นตัวในเรื่องนี้กันมาก และในวันพุธที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ เวลา ๑๓.๐๐ น. นิสิตนักศึกษา ๘ วศ. ได้เปิดให้มีการอภิปรายเสรีในเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ปฏิบัติกรในครั้งนั้น ทำให้นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่มีความตื่นตัวและทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ เต็มที่ ผลสรุปในการอภิปราย นิสิตนักศึกษาต้องการให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยในสังกัดเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ

การขอเข้าพบหัวหน้าคณะปฏิวัติครั้งสุดท้ายในวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นวันที่อธิการ ศจ. ดร. สุกใจ เหล่า-

สุนทร ได้มีโอกาสเข้าชี้แจงเหตุผลในการยกฐานะของวิทยาลัยต่อที่ประชุมของคณะปฏิวัติ และอธิการได้รับบัญชาจากหัวหน้าคณะปฏิวัติให้มาชี้แจงให้คณะตัวแทนนิสิตทราบ ว่า คณะปฏิวัติได้พิจารณายกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นกรมในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีฐานะเหมือนกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ใช้ชื่อว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษาตามเดิมในตอนปลายวันนั้น คณะตัวแทนของนิสิต ได้นำผลมาแจ้งให้นิสิตนักศึกษาที่รอลงอยู่ในหอประชุม วศ. ประสานมิตร ทราบ ซึ่งนิสิตนักศึกษายืนยันในเรื่องนี้ตามมติเดิม

ในตอนเช้าวันรุ่งขึ้น อธิการได้นำที่ประชุมนิสิตนักศึกษาทั้งหมดทุก วศ. ที่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ที่ วศ. ประสานมิตร เพื่อชี้แจงผลการประชุมดังกล่าว แต่นิสิตนักศึกษายังคงไม่เห็นด้วย และมีปฏิกริยารุนแรงยิ่งขึ้น ในที่สุด เมื่อเวลา ๑๐.๓๐ น. ของวันศุกร์ที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ นิสิตนักศึกษาประมาณ ๔,๐๐๐ คน ได้พร้อมใจกันขึ้นรถบัสประมาณ ๕๐ คัน ไปชุมนุมกันที่ลานพระบรมรูปทรงม้า และได้ส่งตัวแทนนิสิตนักศึกษาพร้อมกับช่อดอกไม้ เข้าคารวะต่อหัวหน้าคณะปฏิวัติเพื่อฟังคำชี้แจง ซึ่งได้พบกับพันโทณรงค์ กิตติขจร, รองปลัดกระทรวง

ศึกษาธิการและรองอธิบดีกรมการฝึกหัดครูก่อน จึงได้ชี้แจง
เหตุผลในการขอยกฐานะของวิทยาลัยให้เข้าใจ

ต่อมาได้มีการประชุมเพื่อตกลง โดยมี พลโทเฉลิมชัย จารุ-
วัตร เป็นผู้ดำเนินการประชุม และมี พล.ต.ท. ชุมพล โลหะชาละ
พ.ท. ณรงค์ กิตติขจร ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รองปลัดกระ-
ทรวงศึกษาธิการ รองอธิบดีกรมการฝึกหัดครู อธิการวิทยาลัย
วิชาการศึกษา ตัวแทนคณาจารย์และตัวแทนของนิสิตเป็นผู้เข้า
ร่วมประชุม การประชุมดำเนินไปอย่างตั้งเครียดเป็นเวลาประมาณ
๔ ชั่วโมง ผลการประชุม คณะปฏิวัติยอมรับข้อเสนอและสนับสนุน
เหตุผลต่างๆ ในการยกฐานะของวิทยาลัย ที่ตัวแทนนิสิตนักศึกษา
และคณาจารย์ได้ให้ในที่ประชุม แต่ขอให้กลับไปทำโครงการมา
เสนอโดยด่วน และในที่ประชุมนั้น ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ได้ให้ความเห็นว่า เมื่อคณะปฏิวัติเห็นด้วยกับการยกฐานะวิทยา-
ลัยนี้ ตนเองก็ยินดีด้วยที่เป็นไปตามความตั้งใจของผู้ก่อตั้งวิทยาลัย
วิชาการศึกษา สำหรับข้อเสนอที่นิสิตนักศึกษาต้องการจะฟังคำ
ชี้แจงจากหัวหน้าคณะปฏิวัตินั้นไม่เป็นผล และที่ประชุมเห็นว่า
การจะให้ตัวแทนนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมประชุมนี้เป็นผู้ออกไป
ชี้แจงให้นิสิตนักศึกษาทั้งหมดทราบผลการประชุมและขอร้องให้

นิสิตนักศึกษาแยกย้ายกันกลับ แต่คณะตัวแทนนิสิตนักศึกษายื่น
 กรานไม่เห็นด้วย จนกระทั่งปิดประชุมและผู้ประชุมออกจากที่
 ประชุมไปหมดแล้ว คณะตัวแทนนิสิต จึงได้ปรึกษากันว่าจะทำ
 อย่างไรดี ขณะนั้นมีนายทหารมาบอกให้ตัวแทนนิสิตนักศึกษา
 ทราบว่าผลของการประชุมได้ถูกถ่ายทอดให้นิสิตนักศึกษาที่อยู่ข้าง
 นอกทราบอยู่ตลอดเวลา คณะตัวแทนนิสิตนักศึกษาจึงตกลงกัน
 ให้ผู้เขียนเป็นออกไปชี้แจง ซึ่งผู้เขียนเองก็เข้าใจว่าเมื่อนิสิตนัก-
 ศึกษาได้ทราบผลประการประชุมโดยตลอดก็คงจะพุดกันให้เข้าใจ
 ง่าย มีเรื่องเดียวที่จะตกลงกันคือจะต้องรอให้หัวหน้าคณะปฏิวัติ
 มาชี้แจงด้วยตนเอง แต่เมื่อผู้เขียนจะออกไปชี้แจงจึงทราบว่านิสิต
 นักศึกษาที่อยู่ข้างนอกยังไม่ทราบผลการประชุมกันเลย ฉะนั้นจึง
 เป็นความยากที่จะพุดให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจ จึงเกิดมีการต่อรองที่
 จะขอฟังการชี้แจงจากพ.ท. ณรงค์ กิตติขจร ซึ่งพ.ท. ณรงค์ ได้
 มีข้อแม้ว่าจะขอพุดแต่ข้อยุติของที่ประชุมและไม่มีคำถาม
 เมื่อพุดเสร็จแล้วจะต้องให้นิสิตนักศึกษาแยกย้ายกันกลับทันที ซึ่ง
 นิสิตนักศึกษาทั้งหมดไม่พอใจ จึงได้รอรออยู่จนกระทั่งถึงเวลา
 ประมาณ ๒๐.๓๐ น. พ.ท. ณรงค์ กิตติขจร ได้ออกมาพบกับ
 นิสิตนักศึกษาและให้ความหวังไว้ว่าจะขอสนับสนุนการยกฐานะ

๕๒

วิทยาลัยวิชาการศึกษาชั้นเป็นมหาวิทยาลัย อย่างเต็มที่ แต่นิสิต นักศึกษาก็คงยังไม่พอใจอยู่นั่นเอง แต่ก็ต้องจำใจแยกย้ายกันกลับ มารวมกันที่หอประชุม วศ. ประสานมิตร เพื่อเชิญอาจารย์มาชี้แจง ในเรื่องการทำโครงการที่จะเสนอคณะปฏิวัติต่อไป

หลังจากนั้น คณะอาจารย์ต่างก็ให้ความร่วมมือในการทำ โครงการอย่างเต็มที่ โดยมีนิสิตนักศึกษา มารวมกันที่หอประชุม อย่างสงบ เพื่อเป็นการให้กำลังใจแก่คณาจารย์ หลังจากนั้นอีก ๕ วัน โครงการก็เสร็จเรียบร้อยโดยสมบูรณ์ และได้นำเสนอต่อ คณะปฏิวัติในวันพุธที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๕

ในขณะที่คณาจารย์ร่วมการทำโครงการอย่างขะมักเขม้น นิสิตนักศึกษาได้มีการเยี่ยมเยียนกันเพื่อเป็นการรวมพลังกันให้มัน คงยิ่งขึ้น และสร้างความรัก ความเข้าใจอันดีต่อกันตลอดเวลา สำหรับเงินที่ใช้ในการเดินทางและเรื่องอาหารนั้นได้แรงสนับสนุน จากการเสียสละจากนิสิตนักศึกษา ศิษย์เก่า ๆ คณาจารย์ สมาคม ฯ คนงานภารโรงอย่างพร้อมเพรียง ซึ่งเป็นการแสดงความเป็นน้ำ หนึ่งใจเดียวกันและความพร้อมในการต่อสู้ เพื่อความยุติธรรมใน สังคม อย่างที่ไม่เคยมีมาก่อนเลย

จากความพยายามดิ้นรนต่อสู้เรียกร้องในคราวนั้น ส่งผลให้ประสบความสำเร็จตามความต้องการโดยทั่วกันแล้ว หากนับจากวันนั้นจนถึงวันนี้ ก็ครบ ๔ ปีพอดี ลองมองย้อนกลับไปดูซิว่า ระยะเวลา ๔ ปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยมีความคล่องตัวในการบริหารงานมากขึ้นเพียงใด การจัดระบบสายงานองค์กรในมหาวิทยาลัย สภาพความเป็นอยู่ของนิสิต อาจารย์ คิชนบ้างใหม่? บรรยากาศทางวิชาการ ความกระตือรือร้นในการเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบและบริการสังคมอย่างทันที่ทั่วถึงที่ ตลอดจนความรัก ความสามัคคี ความผูกพัน ของมวลสมาชิกทั้ง ๘ วิทยาเขต คิชนขนาดไหน? นอกจากวงการครุแล้ว ชาวบ้านเขารู้จัก “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” กันบ้างหรือยัง เวลาผ่านไป ๔ ปีแล้ว ถ้าพวกเรายังไม่ยอมตนช่วยกันเสริมสร้างชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยกันต่อไป ก็คงไม่มีใครเขามาช่วยสานช่วยสร้างให้เราอย่างแน่นอน □

บันทึก
วีรกรรม
ที่ปราศจากเหรียญตรา

□ ณรงค์ พ่วงพิศ

ท่ามกลางโศกเศร้าและระลอกฝนที่สลับเปลี่ยนกันปฏิบัติหน้าที่
ของมันจากเที่ยงวัน ไปจนพลบค่ำในวันนั้น ลูกรักของวิทยาลัย
วิชาการศึกษาทงหมดแห่งนั้นจำนวนเกือบหมื่นคนยังคงยืนและ
นั่งอยู่อย่างแน่นขนัดล้อมรอบพระบรมรูปทรงม้า ซึ่งกำลัง
ประทับยืนเป็นสง่าท่ามกลางอยู่หน้ากองบัญชาการ คณะปฏิวัติ
สนามเสือป่า พร้อมด้วยเสียงเรียกร้องที่อัดแน่นไปด้วยพลังแห่ง
ความคิดที่จะให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาย้ายตัวออกไปเป็นมหา-
วิทยาลัย พลังนั้นไม่ร้อนแรงจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต
และทรัพย์สินของชาติแต่ประการใด แต่....มันเป็นพลังเย็นที่หน้า
กลัวจะเกิดการระเบิดออกมาอย่างรุนแรง ถ้าความกดดันจากพลัง
เบื้องสูงกว่ามีมากไปอันเกินจะทนได้ ถึงแม้ว่าหน่วยปราบจลาจล
ของตำรวจ และหน่วยทหารรักษาการณ์ของกองบัญชาการคณะ

ปฏิบัติ ที่กำลังเรียงรายอยู่โดยรอบในลักษณะที่พร้อม จะกระโจน
เข้าฟาดฟันจะลงมือปฏิบัติการละเลงเลือดโดยทันทีก็ตาม

นับเป็นครั้งแรกที่ลูกรักของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้รวม
พลังน้ำใจให้กับสถาบันการศึกษาของตนอย่างน่าชมเชยจดจำไปชั่ว
ชีวิต พวกเขามีได้กระทำไปเพื่อความยิ่งใหญ่ของคณะอาจารย์ผู้
ซึ่งหวาดหวั่นต่อภารกิจที่ต้องสูญเสียตำแหน่งหน้าที่และอำนาจ....
พวกเขามีได้กระทำไปเพื่อความยิ่งใหญ่ของสถาบันการศึกษา ซึ่ง
เป็นที่ยอมรับของสังคมที่ใช้ปัญญาและวิจรรณญาณอันถูกต้องอยู่
แล้ว....และพวกเขาก็มีได้กระทำไปเพื่อสละบตัวยุทธ์ของตนเอง ซึ่ง
ไม่เคยปรากฏมีขึ้นในจิตใจของบัณฑิตผู้คงแก่เรียนจากสถาบันแห่ง
นี้ แต่...พวกเขาได้กระทำลงไปเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมที่พวก
เขาคควรจะแสวงหาได้ ในดินแดนที่กล่าวกันว่าพอจะมีเสรีภาพแห่ง
อิสระชนอยู่บ้างต่างหาก !

พวกเขาเหล่านี้อาจจะเรียกร้องสิทธิอันควรจะได้รับจาก
สัญญาบนปลายลิ้นของบุคคลที่ได้ชื่อว่า “นักการเมือง” พวกเขา
อาจจะเรียกร้องสิทธิอันควรจะได้รับจากสัญญาบนแผ่นกระดาษที่
เรียกว่า “บันทึกเสนอร่างพระราชบัญญัติ” และพวกเขาอาจจะ
เรียกร้องสิทธิ อันควรจะได้รับในเรื่องการดำรงอยู่ของสถาบัน

การศึกษาของตนเอง นั่นคือ วิทยาลัยวิชาการศึกษา! ใครจะกล้ารับรองและให้คำมั่นสัญญากับพวกเขาได้อย่างหนักแน่นมั่นคงด้วยหลักประกันที่มีรัฐบาลเป็นหุ้นส่วนอยู่ด้วยว่า “วิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งแปดแห่งจะไม่ถูกแบ่งแยกออกเป็นแผนกจะต้องไปขึ้นต่อกองศึกษาศาสตร์ กรมการฝึกหัดครู มิใช่ขึ้นต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษาเหมือนแต่ก่อน” ถ้าหากว่าการเดินขบวนของนิสิตนักศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งแปดแห่ง จะไม่อุบัติขึ้นมา ก่อนที่จะประกาศใช้พระราชบัญญัติการแบ่งส่วนราชการบริหารแผ่นดิน ในวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ อนิจจา! นี่หรือการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของชาติ ซึ่งสมควรจะก้าวไปข้างหน้ากลับถอยกลับเข้าคลอง

บัดนี้การต่อสู้ของลูกรักแห่งวิทยาลัยวิชาการศึกษา ทุกคนยังคงเสริมพลังอยู่ภายในตัวของมันเองอย่างเงียบ ๆ แต่หนักแน่นเป็นการต่อสู้กันด้วยหลักการและเหตุผลอันปราศจากโมหะและโทสะจริตเข้าครอบงำจิตใจ เหมือนกับบุคคลบางคนที่แสรังยก่องสรรเสริญตนเองว่าเป็นมนุษย์ แต่ในขณะที่เดียวกันจิตใจและความรู้สึกนึกคิดทั้งปวงยังคงวอกววนหลงทางอยู่ในยุคที่เรียกว่า “ก่อนประวัติศาสตร์” ของมนุษยชาติ พวกเขาเสี่ยงต่อบทโทษของวิทยา

ลย์ที่อาจจะกำหนดชะตากรรมของพวกเขาให้ต้องเปลี่ยนอาชีพใหม่
 ในอนาคตอันใกล้ พวกเขาเสี่ยงต่อการถูกตั้งข้อหาว่าบ่อนทำลาย
 ความสงบเรียบร้อยของชาติ ทั้ง ๆ ที่พวกเขาเหล่านี้กำลังทำงาน
 เพื่อสร้างสรรค์ชาติ และพวกเขากำลังเสี่ยงต่อการถูกประณาม
 จากสังคมที่ฟัง แต่เสียงคำสรรเสริญเยินยอและเสียงสาปแช่งโดย
 ปรากฏจากข้อมูลหลักฐานอ้างอิง

วันเวลาแห่งการรอคอยที่มีระยะทาง แต่ปรากฏจากจุดหมาย
 เห็นแต่เพียงจุดเริ่มต้น ยังเคลื่อนที่ต่อไปไม่หยุดยั้ง ความกังวลใจ
 ของลูกรั่ววิทยาลัยวิชาการศึกษาทุกคน จากการรอคอย คำตอบ
 ครั้งสำคัญนี้มีมากกว่าความกังวลใจที่เกิดจากการรอคอยคำตอบรัก
 ระหว่างชายหนุ่มกับหญิง และการรอคอยฟังข่าวคราวของคนสนิท
 ที่จากไปเป็นเวลานานปี พวกเขากังวลใจต่อความยุติธรรม ที่
 พระเจ้ามักจะทรงชอบหยิบยื่นให้กับคนผู้แสวงหาความยุติธรรม
 ซึ่งพอ ๆ กับความเลวร้ายที่พระเจ้าทรงชอบหยิบยื่นให้กับบุคคลที่
 กระทำความดี พวกเขากังวลใจต่อความอัสต์ยที่พระเจ้ามักจะทรง
 มอบให้กับมนุษย์ ผู้บูชาสัจจะธรรมเป็นเครื่องตอบแทนคุณความ
 ดีเสมอ แต่...พวกเขาก็จะคอย...คอยต่อไป จนกว่าจะพบกับ
 ตัวเองว่า “เสียงอ่านบทสวดในพระคัมภีร์ดังกว่าเสียงปืน”

วิทยาลัยวิชาการศึกษาก็จะกลับกลายเป็นมหาวิทยาลัย เพื่อสนองอุดมการณ์ การพัฒนาประเทศของคณะปฏิวัติหรือไม่เป็นเรื่องของอนาคต ซึ่งมีทั้งความแน่นอนและไม่แน่นอนพอกัน แต่เรื่องของการต่อสู้ก็ยังเป็นอุดมการณ์ของมนุษยชาติต่อไป นับตั้งแต่โลกได้ให้กำเนิดมนุษย์สองคนแรก คือ อีฟ กับ อาดัม เป็นต้นมา ไม่มีประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติตอนใดที่กล่าวถึงการได้มาซึ่งสิ่งถูกต้องทำนองคลองธรรมในหมู่ธรรมโดยปราศจากการต่อสู้ด้วยหยาดเหงื่อ...หยดเลือด...น้ำตา และแม้กระทั่งชีวิตเลยสักครู่เดียว จะเป็นการใจดำเกินไปหรือไม่ ถ้าลูกรักของแม่ทุกคนจะอาศัยท้องแม่เพียงเพื่อกำเนิดเป็นตัวคนแล้ว ทอดทิ้งแม่ไปโดยปราศจากการกลับหลังมาเหลียวดูแม่บ้างว่าจะประสบเคราะห์กรรมทุกข์สุขเพียงไหน จะเป็นการใจร้ายเกินไปหรือไม่ถ้ามนุษย์ผู้ที่จะปล่อยให้ห้อง ๆ ต้องผจญชะตากรรมไปโดยลำพัง ทั้ง ๆ ที่ห้อง ๆ กำลังกระทำทุกอย่างเพื่อแม่ที่รักจะได้เป็นแม่ของทุก ๆ คนในชาติที่ใฝ่หาความรู้วิชาการในด้านต่าง ๆ ไม่เฉพาะสาขาวิชาชีพชนิดใด ๆ ขอเชิญลูกรักของวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่กำลังเจริญก้าวหน้า ในตำแหน่งหน้าที่การงานอยู่ในขณะนี้ทุกคนโปรดใช้วิจรรณาญาณอันสุขุมคัมภีรภาพ ไตร่ตรองดูให้ชัดเจนและกลับมาร่วมกับห้อง ๆ ต่อกันเพื่ออุดมการณ์ไปบ้างเป็นไร ?

ถึงแม้จะปราศจากความรักแห่งสวรรค์ และมากไปด้วย
 ความซังแห่งนรก แต่น้ำใจของมนุษย์ย่อมแสวงหาได้จากความรัก
 ความกตัญญูและกตเวทิตาคุณ ซึ่งมีอยู่มากมายในหัวใจของศิษย์
 เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาทุกคน จากเหนือสุดลงไปจรดใต้ และ
 จากตะวันออกไกลโพ้นไปจรดตะวันตก สายเลือดของวิทยาลัยวิชา
 การศึกษาแผ่กระจายไปทั่วประเทศ เสมือนกับอากาศธาตุที่จำเป็น
 ของมนุษย์ ได้ปกคลุมอยู่เหนือผืนแผ่นดินไทย บัดนี้แม่บังเกิด
 เกล้าคือวิทยาลัยวิชาการศึกษา กำลังรอคอยการกลับคืนมาของลูก
 รักทุกคนพร้อมด้วย “น้ำใจ” ที่ไม่มีวันเหือดแห้งไปได้เลยแม้แต่
 หยดเดียวจากหัวใจของสายเลือดวิทยาลัยวิชาการศึกษา “น้ำใจ”
 ที่จะรอคอยราดลงไปบนพลังของการต่อสู้ของน้อง ๆ ให้เข้มแข็ง
 อยู่ต่อไปอย่างไม่มีวันรู้ดับ มันเป็นการต่อสู้ที่ ๆ จะต้องกัมกัรชะ
 การวะให้ในความบริสุทธิ์ใจของน้อง เพราะมันเป็นการต่อสู้ที่
 ปราศจากเหรียญตราเป็นบำเหน็จรางวัล นอกจาก “น้ำตาและ
 ความผิดหวังในบางครั้ง” เท่านั้น....เป็นการต่อสู้ที่ปราศจากกติกา
 และไม่จำกัดขนาดของเวที รวมทั้งไม่มีกรรมการตัดสินที่ทรงไว้
 ซึ่งความเป็นธรรมแต่อย่างใด นอกจากสู้กันด้วย “ความจริง”
 เพียงอย่างเดียว

ท่ามกลางความสงบเงียบแห่งความรู้สึกของคนที่กำลังรอคอย
ความหวังอันไกลโพ้น ท่ามกลางความกังวลที่คอยรบกวนความ
รู้สึกของคนที่ไม่แน่ใจในชะตากรรมของตนเอง และท่ามกลาง
เสียงสาปแช่งอยู่ในใจด้วยความโกรธแค้นของมนุษย์ผู้มากไปด้วย
โมหะและโทสะจริต เสียงของแม่บังเกิดเกล้า ของผู้เป็นสายเลือด
แห่งวิทยาลัยวิชาการศึกษาทุกคนได้คร่ำครวญบอกลูก ๆ ชาว
วิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งอดีตและปัจจุบันทุกคนว่า

เขาจะเซ็ดเอาเลือดแม่แล้วแลเนื้อ
เขาจะเถื่อแม่จนกว่าจะอาสัญ
เขาเยาะแม่แล้วยังด่าสารพัน
จะลงทัณฑ์แม่จนกว่าสาแก่ใจ
เขากล่าวหาว่าแม่เส่หาเรื่อง
เหมือนขุนเคืองโกรธแม่มาแต่ไหน
เขาจะเข็นแม่เป็นชิ้นจนสิ้นใจ
ลูกอยู่ไหนแม่จะม้วยไปรอดช่วยที!

เอกสารบางตอน และการดำเนินการ เกี่ยวกับการยกฐานะ

เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๒ วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้
ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย... ให้ประธานสภาวิทยาลัยพิจารณา
แต่หลังจากรอมา ๑ ปีเต็ม ก็ไม่ได้มีการพิจารณาแต่อย่างใด

ดังนั้นในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๓ วิทยาลัยวิชาการศึกษาจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อประธานสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง พร้อมกับเสนอไปให้เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติพิจารณาอีกทางหนึ่งด้วย

สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ได้มีหนังสือที่ สร.๐๔๐๒ (๕)/๓๘๗๘ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๑๓ มีใจความว่า การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการศึกษาของชาติ คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ จำเป็นจะต้องพิจารณาโดยรอบคอบทุก ๆ ด้าน หากเรื่องนี้ได้รับการกลั่นกรองจากสภาวิทยาลัยและจากกระทรวงศึกษาธิการ ก็จะเป็นประโยชน์ในการพิจารณา

ที่ ศธ. ๐๓๐๕/๑๒๔๓

วิทยาลัยการศึกษา

๓ กันยายน ๒๕๑๓

เรื่อง ปรับปรุงฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา

เรียน เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือที่ สร. ๑๔๐๒ (๕)/๓๘๗๘ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม

๒๕๑๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง เกี่ยวกับการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยนั้น ว่าหากได้รับการพิจารณาสั่งการจากกระทรวงศึกษาธิการ ก็จะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาซึ่งชั้นนี้

วิทยาลัยขอเรียนว่า วิทยาลัยได้เสนอร่างพระราชบัญญัติให้ประธานสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาพิจารณา ตั้งแต่วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๒ แล้ว แต่ไม่ได้รับการพิจารณาประการใด เมื่อเวลาล่วงเลยมาแล้ว ๑ ปี จึงได้เสนอให้ประธานสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๓ และได้รับบันทึกตอบว่า “ผมว่าถ้าคิดจะไปอยู่สำนักนายก ฯ แล้ว ก็น่าจะให้สำนักนายก ฯ หรือสภาการศึกษาดำเนินการให้ ทางกระทรวงศึกษาธิการยังไม่พร้อม”

๖๔

การพิจารณาคุณฐานะวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยนั้น มีความ
กตัญญูมาก ควรจะได้รับการพิจารณาด้วยดีเสียแต่เนิ่น ๆ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ศาสตราจารย์สุดใจ เหล่าสุนทร

อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

สำนักงานอธิการวิทยาลัย

จำนวนมาก

ที่ สร. ๑๔๐๒ (๕)/๓๘๗๘ สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ

๒๘ สิงหาคม ๒๕๑๓

เรื่อง ปรับปรุงฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

เรียน อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

อ้างถึง หนังสือที่ ศธ. ๐๓๕๐/๑๐๕๐ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง เสนอความคิดเห็นของที่ประชุมระดับ
หัวหน้าของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในอันที่จะปรับปรุงฐานะของ
วิทยาลัยวิชาการศึกษาให้เป็นมหาวิทยาลัยเท่าเทียมกับมหาวิทยาลัย
อื่น ๆ และพร้อมกันนั้น ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการ

ศึกษามาเพื่อให้สภาการศึกษาแห่งชาติได้พิจารณาและดำเนินการต่อไป นั้น

สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติขอเรียนว่า การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการศึกษาของชาติ คณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ จำเป็นจะต้องพิจารณาโดยรอบคอบทุก ๆ ด้าน หากเรื่องนี้ได้รับการพิจารณากลับกรองจากสภาวิทยาลัยและจากกระทรวงศึกษาธิการ ก็จะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติยิ่งขึ้น จึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

นายกำแหง พลังกูร

เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

รายงานการประชุมสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ครั้งที่ ๓/๒๕๑๓

วันจันทร์ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๓

ณ ห้องประชุมวิทยาลัยวิชาการศึกษา

(ตัดตอนมาเฉพาะที่เกี่ยวกับการยกฐานะของวิทยาลัย)

ที่ประชุมพิจารณาเห็นควรให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ขึ้นเป็น “มหาวิทยาลัย”

ดร. ก่อ สวัสดิพานิชย์ เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาเกี่ยวกับ
มหาวิทยาลัยที่จะสถาปนาขึ้นจะมีเพียง College เดียว หรือมี
หลาย College

ฯ พล ฯ สุกิจ นิมมานเหมินท์ ประธานสภา ฯ กล่าวว่า
ตามประวัติของมหาวิทยาลัยฝ่ายตะวันตก มีทำนองคล้ายวิทยาลัย
วิชาการศึกษาแห่งนี้ คือเปิดสอนคณะเดียวกันคือสอน THEO-
LOGY ต่อมาเมื่อมีความจำเป็นก็เพิ่ม ARTS ขึ้นอีกคณะหนึ่ง
จากนั้นก็มียุคต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว เห็นว่ามหาวิทยาลัยแห่งทั้งภายใน
และภายนอกประเทศก็เคยเป็น College เดียวมาก่อน แล้วจึงขยาย

ตัวเป็นหลาย College ในภายหลัง สำหรับวิทยาลัยวิชาการศึกษา
 เอง ขณะนี้ก็มีคณะวิชาต่าง ๆ ที่มีรากฐานเข้มแข็งอยู่แล้วเช่น
 คณะวิชาการศึกษา คณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์
 คณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คณะวิชาวิจัยการศึกษา
 เมื่อเป็นมหาวิทยาลัยและผลิตครูให้แก่กระทรวงศึกษาธิการได้
 เพียงพอตามความต้องการแล้ว ก็อาจเริ่มขยายตัวออกเป็น
 College ต่าง ๆ ต่อไปได้โดยง่าย

ศาสตราจารย์สาโรช บัวศรี เสนอว่าเนื่องจากพระบาท-
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบันได้ทรงลงพระปรมาภิไธย พ.ร.บ.
 วิทยาลัยวิชาการศึกษา อันเป็นสถานศึกษาอุดมศึกษาแห่งแรกใน
 รัชสมัยของพระองค์ ดังนั้น จึงเห็นสมควรจะได้กราบบังคมทูล
 ขอพระราชทานพระนามของพระองค์เป็นชื่อของมหาวิทยาลัยแห่ง
 นี้ เพื่อเป็นสิริมงคลยิ่งต่อไป

ที่ประชุมเห็นชอบ ฯลฯ รัฐมนตรี ประธานสภาวิทยาลัย
 วิชาการศึกษา ได้กรุณารับภาระที่จะนำความขึ้นกราบบังคมทูล
 ขอพระราชทานพระนาม เป็นชื่อของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ต่อไป แต่
 ทงนี้ก็สุดแท้แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

ที่ศธ. ๐๓๐๑/๑๙๐๐๕

กระทรวงศึกษาธิการ

๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๓

เรื่อง การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

กราบเรียน ประธานกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย จำนวน ๑๐ ชุด

ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๑๓ ของสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๓ ที่ประชุมได้มีมติให้ยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย สังกัดอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้เพราะได้พิจารณาเห็นว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ดำเนินงานในระดับมหาวิทยาลัยมาเป็นเวลานานแล้ว และปัจจุบันได้ขยายงานกว้างขวางยิ่งขึ้น สามารถผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ได้รวมกันปีละกว่า ๑,๕๐๐ คน ตามความต้องการของกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับด้านคุณภาพของการศึกษา ก็ปรากฏว่าเป็นที่เชื่อถือและยอมรับแก่สถาบันการศึกษาชั้นสูงโดยทั่วไปทั้งภายในและภายนอกประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรที่จะยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย เพราะความจริง

ก็เป็นเช่นนั้นอยู่แล้วมาแต่เดิม และเห็นสมควรที่จะให้มีฐานะเป็น
กรมสังกัดในกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

สำหรับชื่อของมหาวิทยาลัยนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้นำ
ความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ
ได้โปรดพิจารณาการยกฐานะวิทยาลัย และพร้อมหนังสือ^{๕๗} ใ้
แนบร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมาเพื่อโปรดพิจารณาด้วยแล้ว
กระทรวงศึกษาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการพิจารณา
ด้วยดี จึงขอขอบพระคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้^{๕๘}

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สุกิจ นิมมานเหมินท์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ สร. ๑๔๐๒(๑)/๕๔๘๐ สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ

๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

เรื่อง การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

อ้างถึง หนังสือที่ ศธ. ๐๓๐๑/๑๙๐๐๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๓
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบโครงการยกฐานะวิทยาลัยการศึกษาเป็นมหา-
วิทยาลัย ๑ ชุด

ตามหนังสืออ้างถึง กระทรวงศึกษาธิการได้ขอให้คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ พิจารณายกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ดังรายละเอียดที่แจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ได้พิจารณาจัดรายละเอียดเสนอคณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพิจารณาเห็นว่าจำเป็นจะต้องมีรายละเอียดเพิ่มเติมสำหรับประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการบริหาร ฯ จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดพิจารณาให้จัดทำเอกสารรายละเอียดตามแบบ ที่ส่งมาพร้อมนี้ จำนวน ๓๕ ชุด ไปยังสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริหารฯ พิจารณาต่อไปด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

นายก้าแหง พลังกูร

เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

ที่ ศธ. ๐๔๐๕/๗๕

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

๑๔ มกราคม ๒๕๑๔

เรื่อง การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

เรียน เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือที่ สร. ๑๔๐๒(๑)/๕๔๘๐ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน
๒๕๑๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นมหา-
วิทยาลัย จำนวน ๓๕ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
ได้จัดรายละเอียดและกรอกแบบ โครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการ
ศึกษา เป็นมหาวิทยาลัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้โปรด
ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ศาสตราจารย์สุคใจ เหล่าสุนทร

อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ที่ สร. ๑๔๐๒(๗)/๑๙๕๙ สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ

๑๖ เมษายน ๒๕๑๔

เรื่อง แจ้งมติกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ เรื่องวิทยาลัยวิชาการศึกษา เสนอเรื่องการปรับปรุงฐานะเป็นมหาวิทยาลัย

เรียน อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประธานมิตร

ตามที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประธานมิตร ได้ส่งโครงการเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย และร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย..... ไปยังสภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพิจารณาและดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๐ (๙) แห่งพระราชบัญญัติสภาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๒ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๙ / ๒๕๑๔ ได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับการยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย โดยมีฐานะเป็นกรม สังกัดในกระทรวงศึกษาธิการแล้ว โดยได้ตั้งข้อสังเกต ดังนี้ คือ

๑. โดยที่คำนึงถึงความต้องการกำลังคนทางด้านครู เห็นสมควรระบุไว้ในกฎหมายของมหาวิทยาลัยว่า ในระยะ ๑๐ ปีแรก

นี้ให้มหาวิทยาลัยมุ่งเฉพาะการผลิตครูเท่านั้น หลังจากนั้นก็จึง
ดำเนินการขยายตัวผลิตกำลังคนในสาขาอื่น ๆ นอกเหนือไปจาก
วิชาทางการศึกษา

๒. ขอให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดต่าง ๆ โดยให้คำนึงถึงการที่วิทยาลัยจะมีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยต่อไป และคำนึงถึงแผนการที่จะขยายกิจการของมหาวิทยาลัยต่อไปในภายหน้าด้วย ทั้งนี้ ขอให้ปรับปรุงรายละเอียดในโครงการฯ โดยเฉพาะการจัดสายงานบริหารภายใน ซึ่งประกอบด้วยสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการจัดแบ่งภาควิชา ฯลฯ เป็นต้น โดยเทียบเคียงกับสิ่งที่มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน หากจะต้องมีลักษณะที่แตกต่างกันเนื่องจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา มีลักษณะเฉพาะของตนเองแล้ว ขอให้ระบุเหตุผลที่จะแตกต่างโดยชัดเจนด้วย

๓. ขอให้ปรับปรุงพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบางประการ เช่น องค์ประกอบสภามหาวิทยาลัย เป็นต้น โดยเทียบเคียงกับหลักการและสาระสำคัญในพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยอื่นในปัจจุบัน

๗๔

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดดำเนินการให้เป็นไปตาม
ข้อสังเกตข้างต้นแล้วส่งกลับมายังสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ
เพื่อคณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ จะได้พิจารณา
ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

นายประเสริฐ ณ นคร

รักษาราชการแทนเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

กองวิชาการ.

ที่ ศธ. ๐๓๐๕/๔๕๖

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

๒๖ เมษายน ๒๕๑๔

เรื่อง มติกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

ตามที่หนังสือที่ สร. ๑๔๐๒(๗)/๑๘๕๙ จากสภาการศึกษา
แห่งชาติ แจ้งมติกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ เรื่อง
วิทยาลัยวิชาการศึกษา นั้น วิทยาลัยได้รับแล้ว ขอคุณเป็นอย่าง
มาก

เนื่องจากสภาการศึกษาแห่งชาติตั้งข้อสังเกตไว้ ๓ ประการ และมีบางประการที่วิทยาลัยควรจะได้ทราบวัตถุประสงค์โดยชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อจะได้ทำให้เป็นไปตามข้อสังเกตโดยรวดเร็วยิ่งขึ้น ฉะนั้นวิทยาลัยไคร่ขอได้พบกับเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ หรือผู้แทนเพื่อรับคำอธิบายเกี่ยวกับข้อสังเกตและวัตถุประสงค์ของสภาการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับการปรับฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย ก่อนจะได้จัดทำตามข้อสังเกตนั้น

เนื่องจากวิทยาลัยไคร่จะดำเนินการในเรื่องนี้ให้เสร็จสิ้นก่อนเปิดภาคเรียนปีการศึกษาใหม่ เพื่อจะได้ให้คำอธิบายแก่นิสิตนักศึกษาได้โดยเร็ว ก็จะเป็นการมี้องกันมิให้เกิดความวุ่นวายที่คาดหมายไม่ได้ ฉะนั้นหากเป็นการสมควร วิทยาลัยไคร่ขอได้เข้าพบในวันใดวันหนึ่งก่อนสิ้นเดือนเมษายน ๒๕๑๔ นี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
ศาสตราจารย์สุคดีใจ เหล่าสุนทร
อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

สำนักงานอธิการวิทยาลัย.

๗๖

ที่ ศธ. ๐๓๐๕/๘๔

วิทยาลัยการศึกษา

๔ พฤษภาคม ๒๕๑๔

เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย

เรียน เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือที่ สร.๑๔๐๒(๗)/๑๘๕๕ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย....

ตามหนังสือที่อ้างถึง สภาการศึกษาแห่งชาติแจ้งว่า คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๑๔ ได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย โดยมีฐานะเป็นกรมสังกัดในกระทรวงศึกษาธิการ และได้ตั้งข้อสังเกตไว้ ๓ ประการ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้วนั้น .

บัดนี้ วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้แก้ไขร่างพระราชบัญญัติใหม่ตามที่คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ ได้ตั้งข้อสังเกตไว้นั้นเรียบร้อยแล้ว จึงขอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยฉบับปรับปรุงแก้ไขใหม่มาพร้อมหนังสือนี้ จำนวน ๑๕ ชุด

เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปโดยด่วนด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ศาสตราจารย์สุตใจ เหล่าสุนทร

อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

สำนักงานอธิการวิทยาลัย

เมื่อสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ได้ประชุมพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย...(ฉบับแก้ไขใหม่) แล้วได้มี
หนังสือแจ้งมติการพิจารณาไปยังวิทยาลัย ตามหนังสือที่ สร.
๑๔๐๒(๗)/๓๘๔๓ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔ ให้ทางวิทยา-
ลัยพิจารณาปรับปรุงบางมาตรา และพิจารณาให้เป็น “สถาบัน....”
ซึ่งทางวิทยาลัยไม่เห็นด้วย และมีหนังสือถึงเลขาธิการสภาการศึกษา
แห่งชาติตั้งรายละเอียดตามหนังสือที่ ศธ. ๐๓๐๕/๑๐๗๑๗ ลง
วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๑๔

ที่ ศธ. ๐๓๐๕/๑๐๐๗

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

๙ สิงหาคม ๒๕๑๔

เรื่อง แจ่มติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย...(ฉบับ
แก้ไขใหม่)

เรียน เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ที่ ศร. ๑๔๐๒(๒)/
๑๘๔๓ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหา
วิทยาลัย...(ฉบับแก้ไขใหม่) ของคณะกรรมการบริหารสภาการ
ศึกษาแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๑๔ ได้มีมติเห็น
สมควรให้มีการปรับปรุงบางมาตรา ตามความแจ้งแล้วนั้น

วิทยาลัยได้พิจารณาแล้ว เห็นด้วยในมติที่ควรให้มีการ
ปรับปรุงบางมาตราดังนี้

๑. ตัดมาตรา ๒๔ ออกจากร่างพระราชบัญญัติ ตามมติ
ของคณะกรรมการบริหาร

๒. เพื่อให้เป็นการแสดงเจตนารมณ์ในการผลิตครูยิ่งขึ้น
เห็นสมควรเติมคำว่า “ผลิตครูและ” ข้างหน้าประโยค “ส่งเสริม
วิทยฐานะของครูอาจารย์” ในมาตรา ๗

๓. เปลี่ยนแปลงข้อความในมาตรา ๑๕ ตามมติของคณะกรรมการบริหาร ดังนี้

๓.๑ อนุ ๒. “พิจารณาหลักสูตรวิชาเพื่อเสนอขอรับความเห็นชอบของสภาการศึกษาแห่งชาติ”

๓.๒ อนุ ๕. “เสนอการจัดตั้ง ยุบ รวม และเลิกบัณฑิตวิทยาลัยคณะหรือวิทยาลัย สถาบัน สำนักหรือศูนย์ และภาควิชา และการพิจารณาการรับ การงดรับ บัณฑิต วิทยาลัย สถานศึกษา และสถาบันวิชาการชั้นสูง เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย

๔. เติมคำ “รองคณบดี” หลังคำว่าคณบดี “ในมาตรา ๒๓ ย่อหน้าสองเพื่อให้ “รองคณบดี” ได้แต่งตั้งจากคณาจารย์เช่นเดียวกับ “คณบดี”

๕. แก้ไขมาตรา ๓๑ โดยเติม “จะต้องได้ทำการวิจัยที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่าได้ผลดี” เป็นคุณสมบัติอีกประการหนึ่งสำหรับผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์

สำหรับมติของคณะกรรมการบริหารเกี่ยวกับมาตรา ๙ และชื่อของมหาวิทยาลัย...เป็น สถาบัน...นั้น วิทยาลัยพิจารณาแล้วใคร่ขอเรียนให้ทราบดังนี้

๑. พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๗

อย่างที่เรียกว่า มาตราต่อมาตรา ซึ่งคงจะแก้ไขใหม่ในเมืองาน
 ดำเนินรุดหน้าไป และจะประสบปัญหาเช่นเดียวกับที่วิทยาลัยวิชา
 การศึกษาประสบอยู่ในขณะนี้

๒. การแก้ไขเกี่ยวกับการจัดตั้งและแบ่งส่วนราชการ ใน
 มหาวิทยาลัย หรือในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า หรือใน
 วิทยาลัยวิชาการศึกษาในขณะนี้ ถ้าต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ
 กฤษฎีกาจะทำได้ยากมาก สำหรับวิทยาลัยวิชาการศึกษาทำไม่ได้
 เลย ตั้งแต่เริ่มตั้งวิทยาลัยมาจนบัดนี้ การขอตั้งคณะวิชาและ
 บัณฑิตวิทยาลัย ไม่สามารถจะทำได้แม้จะมีการสอนวิชาจิตวิทยา
 และวิชาการศึกษาแขนงต่าง ๆ ถึงขั้นปริญญาโทมา ตั้งแต่ พ.ศ.
 ๒๔๙๙ และได้ผลิตปริญญาโทและประกาศนียบัตรชั้นสูงมาแล้ว
 รวมทั้งสิ้นกว่า ๖๐๐ คน

เนื่องจากความยากลำบากในการออกพระราชบัญญัติกฤษฎีกา
 เกี่ยวกับการจัดตั้งและแบ่งส่วนราชการนี้ จึงทำให้มหาวิทยาลัย
 ทุกแห่ง กำหนดในพระราชบัญญัติของตนให้เป็นเพียงประกาศ
 ของสำนักนายกรัฐมนตรี และประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉะนั้น
 การที่จะให้ในร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย กลับไปใช้วิธีการ
 โดยให้ออกเป็นพระราชกฤษฎีกาก็อีกนั้น เป็นการให้ใช้วิธีที่มหา-

วิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทยไม่ใช่แล้ว และเป็นวิธีการที่ทำให้เกิดการเล็งวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง เช่น วิธีการที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาปฏิบัติอยู่ในเรื่องการจัดสาขาต่าง ๆ เป็นต้น

ฉะนั้น วิทยาลัยใครขอให้คณะกรรมการบริหารได้พิจารณาในข้อนี้อีกครั้งหนึ่ง

๓. เกี่ยวกับคำนำหน้าชื่อ ซึ่งคณะกรรมการบริหารเห็นสมควรให้ใช้คำว่า “สถาบัน....” แทน “มหาวิทยาลัย....” โดยเห็นว่าเนื่องจากสังกัดในกระทรวงศึกษาธิการ จะได้สอดคล้องกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ซึ่งขึ้นอยู่กับกระทรวงศึกษาธิการนั้น วิทยาลัยขอช้แจ้งดังนี้

๓.๑ วิทยาลัยได้ตรวจดูพระราชบัญญัติต่าง ๆ แล้วไม่พบว่าพระราชบัญญัติใดบังคับให้มหาวิทยาลัยจะต้องขึ้นอยู่กับสำนักนายกรัฐมนตรี ฉะนั้นการที่มหาวิทยาลัย....จะขึ้นอยู่กับกระทรวงศึกษาธิการ ก็ไม่ขัดกับพระราชบัญญัติใด ๆ การที่มหาวิทยาลัย....จะขึ้นอยู่กับกระทรวงศึกษาธิการ ก็เพื่อจะได้ทำหน้าที่ในการผลิตครูได้อย่างใกล้ชิด และเป็นไปตามความต้องการของกระทรวงศึกษาธิการ ฉะนั้น การที่มหาวิทยาลัย....จะสังกัดอยู่กับกระทรวงศึกษาธิการ ก็หาควรที่จะต้องเปลี่ยนชื่อเป็น สถาบัน....ไม่

๓.๒ เท่าที่ปรากฏ สถาบันทางวิชาการศึกษาในต่างประเทศ (Institute of Education) ไม่มีหลายแห่งนัก จะมีบ้างก็ต้องขึ้นอยู่กับมหาวิทยาลัย เช่น ที่ขึ้นอยู่กับมหาวิทยาลัยลอนดอน และส่วนใหญ่เป็นสถาบันทางวิจัย ไม่ใช่ทางการผลิตครู

๓.๓ ขณะนี้วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีสถาบันระหว่างชาติเกี่ยวกับการค้นคว้าเรื่องเด็กสมทบอยู่แล้ว การที่จะให้ยกฐานะวิทยาลัยเป็นสถาบันทั้ง ๆ ที่สถาบันระหว่างชาติ ขันสมทบอยู่จะทำให้ดูสับสนยิ่งขึ้น

๓.๔ การยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ทุกแห่งมีแต่การยกฐานะขึ้นเป็น "มหาวิทยาลัย" ไม่ปรากฏเลยว่าได้รับยกฐานะเป็น "สถาบัน" ๕ เพราะวิทยาลัยได้รับยกฐานะนั้น ปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงทางฐานะ

ขณะวิทยาลัยมีคณะวิชาอยู่แล้ว คือ คณะวิชาการศึกษา คณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ คณะวิชาวิจัยการศึกษา และมีสถาบันระหว่างชาติเกี่ยวกับการค้นคว้าเรื่องเด็ก สำนักงานทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา ซึ่งทำงานทดสอบและทำแบบทดสอบมาตรฐาน

ระดับชาติ ในอนาคตอันใกล้ยังจะมีสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มาอยู่รวมที่วิทยาลัยอีกด้วย ฉะนั้น การที่ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาใช้ชื่อเป็น “สถาบัน....” นั้น คงจะไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง

อนึ่ง ตามหนังสือของสภาการศึกษาแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๔ แจ้งมติของที่ประชุมกรรมการบริหาร ครั้งที่ ๙/๒๕๑๔ ให้วิทยาลัยทราบ ว่า “ได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับการยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย โดยมีฐานะเป็นกรม สังกัดในกระทรวงศึกษาธิการแล้ว”

ยิ่งกว่านั้น ในคำปราศรัยของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ในวันศุกร์ (วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๑๔) แก่บรรดาครูทั้งหลาย ตอนหนึ่งว่า “นอกนั้นยังจะได้ตราพระราชบัญญัติยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยต่อไป ทั้งนี้ก็เพื่อให้ฐานะของครูมีความก้าวหน้าไม่น้อยหน้าอาชีพอื่น” นับว่าเป็นนโยบายของรัฐบาลประการหนึ่ง ที่จะยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย

ฉะนั้น วิทยาลัยจึงใคร่ขอให้คณะกรรมการบริหารได้
พิจารณาในประเด็นนี้อีกครั้งหนึ่ง

วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย...
ที่แก้ไขดังกล่าวมาเพื่อพิจารณาแล้ว รวม ๑๐ ชุด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
ศาสตราจารย์สุดใจ เหล่าสุนทร
อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ที่ สร. ๑๔๐๒(๗) / ๕๔๔๔ สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ

๑๙ กันยายน ๒๕๑๔

เรื่อง แจ่มติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย (ฉบับแก้ไขใหม่ครั้งที่ ๒)

เรียน อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

อ้างถึง หนังสือวิทยาลัยวิชาการศึกษา ที่ สร. ๐๓๐๕/๑๐๑๗ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๑๔

ตามหนังสืออ้างถึง วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้แจ้งเรื่องการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย... (ฉบับแก้ไขใหม่) ตามมติคณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๑๔ แล้ว และได้แจ้งข้อขัดข้อง ๒ ประเด็นเกี่ยวกับการแก้ไขมาตรา ๙ และการใช้คำนำหน้าชื่อ “สถาบัน...” แทน “มหาวิทยาลัย...” ไป เพื่อขอให้คณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติพิจารณาอีกครั้ง ความแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ คณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๑๔ ได้ให้ความเห็นชอบเรื่องแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย... ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา และได้พิจารณาข้อขัดข้อง ๒ ประเด็นดังกล่าวมาแล้ว มีมติดังนี้

๑. ข้อขัดข้องเกี่ยวกับการแก้ไขมาตรา ๘ เห็นควรให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๑๔ คือ เรื่องการจัดตั้งและแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๘ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา เพราะตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ ระบุไว้ว่า การแบ่งส่วนราชการกรมทบวงกรมเมือง ถ้ามีฐานะเทียบเท่ากรมให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

๒. ข้อขัดข้องเรื่องการใช้คำนำหน้าชื่อ “สถาบัน...” แทน “มหาวิทยาลัย...” เห็นควรยินยอมมติเดิมให้ใช้ “สถาบัน...” นำหน้าชื่อ ทั้งนี้เพื่อจะได้ สอดคล้องกับชื่อสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่สังกัดในกระทรวงศึกษาธิการอยู่แล้ว อนึ่ง ถ้าจะใช้ชื่อว่า “มหาวิทยาลัย...” ก็จะต้องเปิดสอนหลายสาขาวิชา แต่เนื่องจากงบประมาณแผ่นดินมีจำกัด ถ้าจะยอมให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาเปิดสอนหลายสาขาวิชาในขณะนี้ ก็จะทำให้งบประมาณที่จะใช้ผลิตครูตามความจำเป็นรับด่วนของกระทรวงศึกษาธิการถูกนำไปใช้ในค้ำอื่น ซึ่งจะเป็นผลกระทบต่อการผลิตครู ฉะนั้น ถ้าวิทยาลัยวิชาการศึกษาต้องการจะใช้คำนำหน้าชื่อสถาบันว่า “มหาวิทยาลัย...” ก็

ให้รวมวิทยาลัยวิชาการศึกษา และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เข้าด้วยกัน เพื่อทำหน้าที่ผลิตครูอาจารย์ในสาขาต่าง ๆ ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ โดยให้สังกัดอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการได้เป็นกรณีพิเศษ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย...ตามเหตุผลข้างต้น ทั้งนี้ สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติจักได้แจ้งมติเรื่องการใช้คำแนะนำข้อดังกล่าวข้างต้น โดยทำเป็นความเห็นของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

นายประเสริฐ ณ นคร

รักษาราชการแทนเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

ส.ล

ที่ สร. ๑๔๐๒(๕)/๓๘๗๘ สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ

๒๔ สิงหาคม ๒๕๑๓

เรื่อง ปรับปรุงฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

เรียน อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

อ้างถึง หนังสือที่ ศธ. ๐๓๐๕/๑๐๕๐ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง เสนอความคิดเห็นของที่ประชุมระดับ
หัวหน้าของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในอันที่จะปรับปรุงฐานะของ
วิทยาลัยวิชาการศึกษาให้เป็นมหาวิทยาลัยเท่าเทียมกับมหาวิทยา-
ลัยอื่น ๆ และพร้อมกันนั้นได้ส่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
การศึกษามาเพื่อให้สภาการศึกษาแห่งชาติได้พิจารณาและตำเนิน
การต่อไปนั้น

สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติขอเรียนว่า การยกฐานะ
วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับ
นโยบายการศึกษาของชาติ คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษา
แห่งชาติ จำเป็นจะต้องพิจารณาโดยรอบคอบทุก ๆ ด้าน หาก
เรื่องนี้ได้รับการพิจารณากลับกรองจากสภาวิทยาลัยและจากกระ-
ทรวงศึกษาธิการ ก็จะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาของคณะ

กรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติยิ่งขึ้น จึงขอเรียนมาเพื่อ
โปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

นายก้าแหง พलगกูร

เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

ที่ สร. ๑๔๐๒(๘)/๕๖๕๓

สำนักนายกรัฐมนตรี

๒๘ กันยายน ๒๕๑๔

เรื่อง ความเห็นเรื่องการใช้คำนำหน้าชื่อของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เมื่อยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ของคณะกรรมการบริหาร
สภาการศึกษาแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ส่งโครงการเรื่องการยกฐานะ
วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย และร่างพระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัย.....ไปยังสภาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพิจารณาและ
ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๐ (๘) แห่งพระราชบัญญัติสภาการ
ศึกษาแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ
ได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับการยกฐานะของ
วิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นมีฐานะเทียบเท่ากรมสังกัดในกระทรวง
ศึกษาธิการ และควรใช้คำว่า “สถาบัน.....” นำหน้าชื่อ ทั้งนี้
เพื่อจะได้สอดคล้องกับชื่อสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ซึ่ง
เป็นสถาบันการศึกษาที่สังกัดในกระทรวงศึกษาธิการอยู่แล้ว อนึ่ง
ถ้าจะให้ชื่อว่า “มหาวิทยาลัย....” ก็จะต้องเปิดสอนหลายสาขา
แต่เนื่องจากงบประมาณแผ่นดินมีจำกัด ถ้าจะยอมให้วิทยาลัยวิชา

การศึกษาเปิดสอนหลายสาขาวิชาในขณะนี้ ก็จะทำให้งบประมาณ
 ที่จะใช้ผลิตครูตามความจำเป็นรีบด่วนของกระทรวงศึกษาธิการ
 ถูกนำไปใช้ในตำแหน่งอื่น ซึ่งจะเป็นผลกระทบกระเทือนต่อการผลิต
 ครู ฉะนั้น ถ้าวิทยาลัยวิชาการศึกษาต้องการจะใช้คำแนะนำชื่อ
 สถาบันว่า “มหาวิทยาลัย.....” ก็ให้รวมวิทยาลัยวิชาการศึกษา
 และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเข้าด้วยกัน เพื่อทำหน้าที่ผลิต
 ครูอาจารย์ในสาขาต่าง ๆ ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ โดยให้
 สังกัดอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการได้เป็นกรณีพิเศษ
 จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

บุญเรือน บัวจรรยา

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๒๖. ๐๓๐๕/๑๔๑๑

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

๖ ตุลาคม ๒๕๑๔

เรื่อง มติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย... (ฉบับแก้ไขใหม่ ครั้งที่ ๒)

เรียน เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสภาการศึกษาแห่งชาติ ที่ สร. ๑๕๐(๗)/๕๔๔๔ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๑๔

วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับหนังสือที่อ้างถึง แจ้งมติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย... ในการประชุม ครั้งที่ ๑๙/๒๕๑๔ แล้ว

วิทยาลัยขอเรียนมาเพื่อยืนยันว่า วิทยาลัยไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ในการที่จะให้วิทยาลัยใช้ชื่อ “สถาบัน...” ตามมติของคณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ

อนึ่ง การจะให้รวมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเพื่อให้เป็น “มหาวิทยาลัย...” ตามมติของที่ประชุมนั้น วิทยาลัยขอยืนยันว่า ไม่ใช่เป็นความคิดของวิทยาลัย แต่เป็นความคิดและ

มติของที่ประชุมฝ่ายเดียว และวิทยาลัยไม่มีความประสงค์ดังกล่าว
นั้น จึงขอเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ศาสตราจารย์สุดใจ เหล่าสุนทร

อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

๕๔

จำนวนมาก

ที่ ศธ. ๐๓๐๑/๑๘๙๐๘

กระทรวงศึกษาธิการ

๒๐ ตุลาคม ๒๕๑๔

เรื่อง ความเห็นเรื่องการใช้คำนำหน้าชื่อของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือเลขที่การคณะกรรมการที่ ศธ. ๐๔๐๓/๑๖๒๑๙ ลง
วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๑๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้พิจารณาเสนอความเห็นประ-
กอบการพิจารณาของคณะกรรมการ นั้น กระทรวงศึกษาธิการขอ
ชี้แจงดังนี้

๑. การยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษา^๕นั้น สมควรจะ
ยกขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย^๕แต่อย่างเดียว ถ้าจะให้^๕เป็นสถาบันก็จะไม่
เป็นการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย^๕ อนึ่ง คณะ^๕วิทยาลัยวิชาการศึกษา
มีสถาบันระหว่างชาติเกี่ยวกับการค้นคว้า^๕เรื่องเด็ก รวม
อยู่กับวิทยาลัยวิชาการศึกษา และสถาบันส่งเสริมการสูง^๕นวิทยา-
ศาสตร์และเทคโนโลยี ก็กำลังจะไปตั้งรวมอยู่กับวิทยาลัยอีกสภา-
บันหนึ่ง

๒. วิทยาลัยวิชาการศึกษามีคณะวิชาอยู่แล้ว ๔ คณะ คือ คณะวิชาการศึกษา คณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และคณะวิชาวิจัยการศึกษา

วิชาที่ทำการสอนในระดับปริญญาตรี นอกจากวิชาการศึกษา ยังได้เปิดสอนวิชาต่าง ๆ อีก รวม ๑๕ วิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา เคมี ชีววิทยา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ พละนาฏย อุตสาหกรรมศิลป์ ศึกษาศาสตร์ และศิลปะ

ในระดับปริญญาโททำการสอนอยู่ ๑๒ วิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ การแนะแนว โสต-ทัศนศึกษา การวิจัยผลการศึกษา และบรรณารักษศาสตร์

๓. กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้ทำหน้าที่มหาวิทยาลัยอยู่แล้ว มาเป็นเวลานานพอสมควร โดยได้เปิดสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คือ ประกาศนียบัตรชั้นสูง วิชาเฉพาะ หลายสาขาวิชา ปริญญาโทในวิชาต่าง ๆ และได้มีโครงการที่จะเป็นชั้นปริญญาเอกใน ๒-๓ ปีข้างหน้า จึงให้ยก

๘๖

ฐานะเป็นมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นกำลังของกระทรวงศึกษาธิการ ในการผลิตครูอาจารย์ในชั้นปริญญา ถึงระดับปริญญาเอกให้มากยิ่งขึ้น มิฉะนั้นกระทรวงศึกษาธิการ คงไม่สามารถขยายการศึกษา ให้เป็นไปตามความต้องการได้ เนื่องจากหาครูอาจารย์ในระดับ สูงไม่ได้ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญยิ่งของกระทรวงศึกษาธิการในขณะ นั้น

๔. การจะให้รวมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เข้ากับ วิทยาลัยวิชาการศึกษา นั้น กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่า ไม่ควร กระทำในขณะนี้ เพราะสถาบันเทคโนโลยีเพิ่งเริ่มต้น ควรจะจัด ทำให้เรียบร้อยก่อน จึงจะพิจารณาในเรื่องนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

กรมการฝึกหัดครู

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

๔ ตุลาคม ๒๕๑๕

เรื่อง การยกฐานะวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัย

เรียน พ.ท. ณรงค์ กิตติขจร

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการเรื่องยกฐานะวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัย

ตามที่ท่านได้กรุณาสับสนุนเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชา
การศึกษา ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ตามที่นิสิตนักศึกษา ได้ทราบ
กันอยู่โดยทั่วไปแล้วนั้น

บัดนี้วิทยาลัย ได้ร่างโครงการมหาวิทยาลัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว
และส่งผ่านไปทางกระทรวงศึกษาธิการแล้ว เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม
๒๕๑๕ เพื่อกระทรวงศึกษาธิการจะได้นำเสนอคณะปฏิวัติต่อไป
พร้อมกันนี้ วิทยาลัยได้ส่งโครงการมหาวิทยาลัยมาด้วยแล้ว

๕ ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
ศาสตราจารย์ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร
อธิการ

ประกาศวิทยาลัยวิชาการศึกษา เรื่องความเคลื่อนไหวในการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย

ตามที่วิทยาลัยได้จัดทำโครงการมหาวิทยาลัย (เพื่อยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย) เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงได้นำเสนอสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษา และ อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการตามลำดับ

บัดนี้ เรื่องได้ผ่านกระทรวงศึกษาธิการไปแล้ว เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๕

จึงประกาศให้นิสิต นักศึกษาทราบทั่วกัน

อนึ่ง ตามที่มีข่าวว่าจะมีการแบ่งแยกวิทยาลัยสาขา หรือมีการรวมวิทยาลัยในรูปแบบต่าง ๆ นั้น เป็นเพียงความคิดเห็น และ คำเสนอแนะเพียงประการหนึ่งเท่านั้น ขอให้ติดตามประกาศของวิทยาลัยต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๕

ศาสตราจารย์สุคใจ เหล่าสุนทร

อธิการ

ที่ ศธ. ๐๓๐๘/๑๗๒๓

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

เรื่อง การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย...

เรียน เลขาธิการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหา-
วิทยาลัยจำนวน ๕ ชุด

ด้วยในการประชุมสภาวิทยาลัยวิชาการศึกษาครั้งที่ ๓/๒๕๑๕
เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๕ ที่ประชุมได้พิจารณาโครงการยก-
ฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย และที่ประชุมได้
มีมติเห็นชอบด้วยในโครงการดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม
๒๕๑๕ ได้มีการประชุม อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการ ที่ประชุม
นี้ก็ได้มีมติเห็นชอบด้วยในโครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ตามที่วิทยาลัยเสนอ

ในโอกาสนี้ วิทยาลัยใคร่ขอเสนอโครงการยกฐานะวิทยาลัย
วิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ดังกล่าว มาเพื่อได้โปรดพิจารณา
และดำเนินการเสนอคณะปฏิวัติต่อไป จำนวน ๕ ชุด

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
ศาสตราจารย์สุตใจ เหล่าสุนทร
อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

สำนักงานอธิการวิทยาลัย

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

เสนอ ลก.ฝศส.

เมื่อวันที่ ๑๐ ต.ค. ๑๕ ฝศส. ได้รับเรื่องจาก ศธ. ๒ เรื่อง

๑. ร่างประกาศคณะปฏิวัติว่าด้วยวิทยาลัยวิชาการศึกษา

๒. การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

เรื่องทั้งสองนี้ได้แนบมาด้วยกันและส่งมาพร้อมกันในวันเดียวกัน ทำให้เข้าใจว่าเป็นเรื่องเดียวกัน จึงได้ดำเนินการไปเฉพาะเรื่องที่ ๑ (ซึ่งขณะนั้นได้นำกราบเรียน ฯพณฯ หน. ปว. ไปแล้วแต่ ๑๓ พ.ย. ๑๕)

แต่บัดนี้ นายองค์การนิสิตนักศึกษา ได้มีหนังสือขอทราบผลการดำเนินการเรื่องที่ ๒ จึงได้ตรวจค้นหาเรื่องเป็นการใหญ่ปรากฏว่ารวมอยู่ด้วยกันกับเรื่องที่ ๑ ดังกล่าวแล้ว จึงเห็นควรนำเสนอ ฯพณฯ ผอ.ฝศส.ทราบ และมีบัญชาให้ตอบนายองค์การนิสิตนักศึกษา ว่าขณะนี้ เรื่องนี้กำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาพิจารณา ดำเนินการเพื่อนำกราบเรียน ฯพณฯ หน. ปว. ต่อไป

ยุทธ สุนทรสารทูล

ตามที่ ผช. ลก. ผศ. เสนอรวม ๒ ประเด็น ผช. ลก. ผศ.

/๒๐ พ.ย. ๑๘

๑) สธ. เสนอเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้น
เป็นมหาวิทยาลัย เสนอมาแต่ ๑๐ ต.ค. ๒๕๑๕

๒) นายกองคํการนิสิตนักศึกษา วิทยาลัยการศึกษา ได้
ติดตามเรื่องโดยมีหนังสือขอทราบผลการดำเนินการ ซึ่ง ผช. ลก.
ผศ. ได้ชี้แจงถึงเหตุที่ไม่ได้เสนอเรื่อง เนื่องจากเข้าใจเป็นเรื่อง
เดียวกับเรื่องเสนอร่างประกาศคณะปฏิวัติว่าด้วยให้วิทยาลัยวิชา
การศึกษาเป็นสถาบันเช่นเดียวกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ซึ่งเสนอดำเนินการไปแล้ว ดังคำชี้แจงข้างต้น

โดยที่เรื่องนี้เป็นเรื่องทีนลิต นักศึกษา เรียกร้องกันอยู่
จึงเสนอมาเพื่อพิจารณาตามลำดับ ดังนี้

๑. เรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหา
วิทยาลัย มีเรื่องเดิมทาง ผศส. ดังนี้

๑.๑ ขวณ ข หน. ปว. ได้บัญชาให้ ผศส. พิจารณา
ว่า ถ้าเรียกชื่อเป็นมหาวิทยาลัยแล้วขึ้นสังกัดฝ่ายใด ซึ่ง ผศส.
ประกอบความเห็น ปช. ฝ่ายอำนวยการ ได้เสนอความเห็นไปว่า
ถ้ายกเป็นมหาวิทยาลัยแล้วควรให้ขึ้นสังกัด ศธ. เป็นกรณีพิเศษ
ด้วยเหตุผลและความจำเป็น ดังนี้

๑.๑.๑ ปัจจุบันวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นขุมกำลังในค้ำวิชาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น การอบรมเพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะครู นักวิชาการ กับวิเคราะห์และวิจัยทางด้านวิชาการต่าง ๆ อาทิ การค้นคว้าเรื่องเด็ก การออกข้อสอบ การทดสอบ การวิจัยหลักสูตรต่าง ๆ การอบรมครูประจำการ น, ถ้ายกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยแล้วให้ไปสังกัดสำนักนายกเช่นมหาวิทยาลัยอื่นแล้ว นโยบายหรือแผนการผลิตครู

๑.๑.๒ กระทรวงศึกษาธิการ ให้อาจารย์วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นที่เล็งในการดำเนินการขยายและปรับปรุงครูทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น

๑.๑.๓ จะได้คงระบียบในการที่นิสิต นักศึกษา ที่สำเร็จจากวิทยาลัยครูในระดับ ป.กศ. สูง ให้มีโอกาสได้เข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยนี้ เพราะขณะนีวิทยาลัยครูต่าง ๆ ได้เรียนหลักสูตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษาอยู่แล้ว เพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะของครูให้สูงขึ้นและเป็นกำลังใจแก่นิสิตนักศึกษาที่จบจาก ป.กศ. สูง ที่มีโอกาสได้เรียนต่อถึงขั้นปริญญาต่อไป

สภาบริหาร ปว. ได้มีมติให้ รอการพิจารณาไว้

๑.๒ เรื่องร่างประกาศคณะปฏิวัติ ให้วิทยาลัยวิชา
การศึกษากลับเป็นสถาบัน ซึ่ง ศธ. เสนอมาว่า โดยที่มีประกาศคณะ
ปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ กำหนดให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา^๑มีฐานะ
เป็นกรมขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะปรับปรุง พ.ร.บ. วิทยาลัยวิชา
การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เสียใหม่ เพื่อให้การบริหารวิทยาลัยได้
สอดคล้องฐานะกรม และมีความคล่องตัวมีประสิทธิภาพ โดย
ให้มีฐานะเป็นสถาบันเช่นเดียวกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ปทุมธานี^๒ ฝ่ายอำนวยการ ได้พิจารณาเห็นชอบด้วยและแก้ไขร่างประ-
กาศคณะปฏิวัติ เสนอ ฯ พณ ฯ ผอ. ๘๔๘. นำเรียนไป ฯ พณ ฯ
หน. ปว. เมื่อ ๑๓ พ.ย. ๑๕

๒. ขอเสนอ ศธ. การยกฐานะวิทยาลัยการศึกษา^๓ ขึ้น
เป็นมหาวิทยาลัย ภายหลังที่นักศึกษาเดินขบวนเรียกร้อง ซึ่ง
สรุปข้อเสนอไว้ว่า โครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษา^๔ สภา
มหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เห็นชอบด้วยในหลักการ ในระดับ
ศธ. ได้นำเข้าหารือในที่ประชุมอธิบดีแล้ว มีความเห็น ๓ ประ-
การคือ

๑. เรื่องการยกฐานะของวิทยาลัยวิชาการศึกษา^๕ ขึ้นเป็น
มหาวิทยาลัยจะเป็นการสมควรหรือไม่

๒. ถ้าวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยใหม่นี้ควรจะสังกัดอยู่ที่ใด

๓. เรื่องความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโครงการ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะวิชาเพิ่มขึ้นภายในช่วงระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๑๙)

สำหรับประเด็นทั้งสามนี้ที่ประชุมอธิบดีได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. ประเด็น ๑ และประเด็นที่ ๒ เป็นเรื่องนโยบายที่จะต้องตัดสินใจในระดับเหนือกว่ากระทรวงศึกษาธิการ

๒. ประเด็นที่ ๓ ในเรื่องโครงการนั้นมีข้อสังเกตว่าระยะเวลาของโครงการที่จัดทำเสนอมานี้ค่อนข้างสั้น คืออยู่ในช่วงระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๑๙ ซึ่งในทางปฏิบัติจริง ๆ เมื่อคำนึงถึงระยะของบับงบประมาณ ตลอดจนกำหนดเวลาจัดทำคำขอของประมาณประจำปีแล้ว โครงการนี้ก็เหลือช่วงระยะเวลาที่จะดำเนินงานเพียง ๒-๓ ปีเท่านั้น ทำให้การพิจารณาผลได้ผลเสียของโครงการอยู่ในวงจำกัด

๓. เสนอว่า เรื่องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นเรื่องการขยายผลถึงกำลังคนในระดับสูง นอกเหนือจากการผลิตครู

ปริญญาเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการหลายฝ่าย ที่ประชุม
อธิบดี ศธ. เสนอความเห็นเห็นว่าควรส่งเรื่องให้คณะ ปช. ฝ่ายนโยบาย
แผนงานศึกษา ฝศส. ซึ่งมี ปช. ชุติณี มีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ใน
ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมอยู่ด้วย

ข้อเสนอ

๑) เรื่องยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย โดยที่เรื่องนี้มาเสียเวลา
เนื่องจากการเข้าใจผิดของเจ้าหน้าที่เสีย และเป็นเรื่องทีมนิสิตนัก-
เรียกร้องเร่งรัดอยู่ แต่ก็ควรได้มีการพิจารณาโดยรอบคอบ จึง
เห็นควร

ก) ส่งเรื่องให้ ปช. ฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษาซึ่ง
มีนายระบิล สิตสุวรรณ เป็นประธานได้พิจารณาเสนอความเห็น
ภายใน ๗ วัน หรือ

ข) ข้อปัญหาในเรื่องนี้ได้มีการพิจารณากันอยู่แล้ว จึงอยู่
ที่นโยบาย สมควรเสนอ ฯ พณ ฯ หน. ปว. เพื่อพิจารณามีบัญชา

๒) สำหรับที่นายกองการนิสิตขอทราบผลนั้น ควรรอ
เมื่อ ฯ พณ ฯ ผอ. ฝศส. บัญชาแล้ว จึงควรตอบไปเสนอ.

พ.ต.อ.

รอง ลก.ฝศส.

๒๐ พ.ย. ๒๕๑๕

คณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย

ขอประทานเสนอ ฯ พณ ฯ ผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการศึกษาและ
สาธารณสุข

ตามที่ได้ส่งเรื่องการยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็น
มหาวิทยาลัยไปให้พิจารณา นั้น คณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและ
บริหารการศึกษาได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นพ้องกับความเห็น
ของ ฯ พณ ฯ ที่เสนอต่อ ฯ พณ ฯ หัวหน้าคณะปฏิบัติ ที่เห็นควร
ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย และมีความเห็น
เพิ่มเติมดังต่อไปนี้

๑. เมื่อยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยแล้ว
ควรให้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยไม่มีกำหนดเวลา เพื่อให้
เป็นกำลังในการผลิตครูระดับปริญญาสนองความต้องการในการจัด
การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

๒. การยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย
ควรรวมวิทยาลัยวิชาการศึกษาทุกแห่ง เป็นมหาวิทยาลัยเดียว

โดยให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เป็นสำนักงานกลาง
วิทยาลัยวิชาการศึกษาในส่วนภูมิภาคเป็นสาขา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา (ได้แนบเรื่องเดิมคืนมาด้วย
แล้ว)

นายระบิล สีตสุวรรณ
ประธานคณะที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา

ที่ ศธ. ๑๒๐๑/๒๙๓

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

๓๑ มกราคม ๒๕๑๖

เรื่อง เสนอร่าง พ.ร.บ. ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย.....

เรียน พ.อ. ณรงค์ กิตติขจร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ท่านได้กรุณามาเยี่ยมวิทยาลัย เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๕ และวันศุกร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๖ นั้น ทำให้ความวิ้วุ่นของนิสิตนักศึกษาสงบลงได้

ประเด็นสำคัญที่สุดที่ท่านกรุณาเล่าให้นิสิตนักศึกษาฟัง ประกอบด้วยหลักฐานที่นำมาแสดง โดยเฉพาะบันทึกข้อความของประธานที่ปรึกษาฝ่ายนโยบายและบริหารการศึกษา (นายระบิล สีตสุวรรณ) ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ให้ความเห็นว่าควรยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เห็นได้ชัดเจนว่า คณะปฏิวัติมิได้หนึ่งนอนในในการพิจารณายกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เหตุที่เข้าไ้ไปเพราะความพลั้งเผลอของเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้น

เรื่องเหล่านี้ นิสิตนักศึกษาและวิทยาลัยมิได้เคยทราบมาก่อนเลย เพิ่งจะได้มาทราบชัดเจนในคราวนี้เท่านั้น

เพื่อให้งานด้านนี้ของคณะปฏิวัติไม่หยุดยั้ง ประกอบกับ
ความกรุณาของท่านที่ได้ช่วยแนะนำวิทยาลัยของสงฆ์ ร.บ. มหา
วิทยาลัย.....มา ๒ ชุด ชุดละ ๑๐ ฉบับ ดังนี้

๑. ชุดเป็นมหาวิทยาลัย.....ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (รหัส ม.ศ. ๑๖ อยู่ท้ายสุดทุกหน้า)
๒. ชุดเป็นมหาวิทยาลัย.....ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ของรัฐ (รหัส มกราคม ๑๖ อยู่ท้ายสุดทุกหน้า)

เพื่อโปรดพิจารณา ร.บ. ทง ๒ ฉบับ นิตย
วิทยาลัยใคร่ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่งอีกครั้งหนึ่งที่ท่าน
ได้แสดงน้ำใจต่อนิสิตนักศึกษาของวิทยาลัย และอาชีพครูโดย
ส่วนรวม สิ่งเหล่านี้จะเป็นที่จจำไปเท่าเนนแสนนาน

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ศาสตราจารย์สุจิต เหมสุรินทร์

อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

สำนักงานอธิการวิทยาลัย

โทร. ๕๑๒๕๘๓

ที่ ศธ. ๐๒๐๑/๒๒๐๑

สำนักงานปลัดกระทรวง

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชา
การศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๗

เรียน ท่านอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ตามที่กระทรวง ฯ ได้ส่งเรื่องร่างประกาศของคณะปฏิวัติ
แก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๗ มาเพื่อ
วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิจารณาดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน
เลขาธิการฝ่ายอำนวยการศึกษาและสาธารณสุข กองบัญชาการ
คณะปฏิวัติที่ ศธส. ๐๐๒/๙๙๒ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๕ นั้น
บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม
๒๕๑๖ ลงมติให้กระทรวงศึกษาธิการเร่งรัดให้วิทยาลัยวิชาการ-
ศึกษารับพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไข
ปรับปรุงพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่ง
กระทรวงศึกษาธิการ ได้ยกร่างขึ้นภายหลังที่ได้มีประกาศของ
คณะปฏิวัติให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นกรม ดังที่ได้
ส่งไปให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิจารณาอยู่ในขณะนี้ เพื่อคณะรัฐ-
มนตรีพิจารณาโดยด่วน ดังรายละเอียดที่ปรากฏตามสำเนาหนังสือ
ด่วนมาก ที่ สร. ๐๒๐๒/๑๓๒๗ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖

ท่านปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้พิจารณาแล้วมีบัญชาให้
 วิทยาลัยวิชาการศึกษาดำเนินการเป็นการด่วน จึงเรียนมาเพื่อ
 โปรดพิจารณาเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขปรับปรุงพระราช-
 บัญญัติแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ.
 ๒๔๙๗ ไปเพื่อกระทรวงศึกษาธิการพิจารณา เพื่อนำเสนอคณะ
 รัฐมนตรีพิจารณาต่อไปโดยด่วนด้วย

นายระบิต สีตสุวรรณ

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
 ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๑๑๒

ที่ สร. ๐๒๐๒/

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒

เรื่อง วิทยาลัยวิชาการศึกษา

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี ลงวันที่

-มกราคม ๒๕๑๖

ด้วยสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสนอคำร้องเรียนรองนายก
บุญเกื้อ ควรหาเวชประธานคณะกรรมการตัวแทนนิสิตนักศึกษา
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งขอให้นำโครงการยกฐานะวิทยาลัยวิชา
การศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา พร้อม
กับขอให้คณะผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนวิทยาลัยวิชาการศึกษาเข้าชี้แจง
รายละเอียดของโครงการนี้ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีด้วย และว่า
เกี่ยวกับเรื่องนี้ สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเคยได้รับคำร้องเรียน
จากอาจารย์และนิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษาและผู้ใช้นาม
ว่านายสวัสดิ์ สวัสดิ์ ทงนี้ ๆ พณ ฯ นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว
มีบัญชาให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังสำเนาทันทีที่แนบมา
พร้อมกันนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๑๖ ลงมติให้กระทรวงศึกษาธิการเร่งรัดวิทยาลัยวิชาการศึกษา ให้รีบพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไข ปรับปรุงพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่ง กระทรวงศึกษาธิการได้ยกวางขึ้นภายหลังที่ได้มีประกาศของคณะ ปฏิวัติให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นกรมในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการแล้ว และได้ส่งไปให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิจารณาอยู่ในขณะนี้ เมื่อกระทรวงศึกษาธิการได้รับความเห็น จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาแล้ว ให้รีบเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน จึงขออภัยนี้มา.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

อนันต์ เนตรโรจน์

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๑๔

จำนวนมาก

ที่ รล ๐๐๐๒/๑๖๐๑

สำนักพระราชเลขานุการ

๖ มีนาคม ๒๕๑๗

เรื่อง พระราชทานชื่อมหาวิทยาลัย

เรียน อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

อ้างถึง หนังสือลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๑๗

ตามที่ท่านขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานชื่อของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ตามมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๑๗ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อมหาวิทยาลัยว่า “ศรีนครินทรวิโรฒ”

ทิวสันต์ ลดาวัลย์

หม่อมหลวงทิวสันต์ ลดาวัลย์

ราชเลขานุการ

กองการในพระองค์ โทร. ๒๑๑๑๕๑-๓ ต่อ ๒๑

“ศรีนครินทรวิโรฒ” - (มหาวิทยาลัย) ที่เจริญเป็นศรีสง่า

แก่มหานคร

ประกาศสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง

แต่งตั้งกรรมการบริหารสมาคม พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๒๓

อาศัยอำนาจตามข้อ ๑๑.๒ แห่งข้อบังคับสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๑๗ นายกสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสมาคม พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๒๓ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ชม ภูมิภาค นายกสมาคม
๒. นาวาอากาศเอกพิมล จักรทอง อุปนายก
๓. นายจันทร์ ชุ่มเมืองปัก อุปนายก
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศ ชูนาท เลขานุการ
๕. นายคงศักดิ์ เจริญรักษ์ ผู้ช่วยเลขานุการ
๖. รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ แสนสุข เหนรัญญิก
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรี ประจิมนอก นายทะเบียน
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ เบาลใจ ประชาสัมพันธ์
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ ชัยอินคำ การกีฬา
๑๐. นายปริญญา หลวงพิทักษ์ชุมพล สารานุกรม
๑๑. นายประจวบ แสงอินทร์ ที่ปรึกษากฎหมาย

๑๒. นายอุดม พิริยสิงห์ ปฏิคม
๑๓. นายสมหวัง เล็กน้อย สันทนาการ
๑๔. นายบุญธรรม คำพอ สวัสดิการ
๑๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ บรรลือสินธุ์ สถานที่และพัสดุ
๑๖. รองศาสตราจารย์ ดร. เป็รื่อง กุ่มท วิเทศสัมพันธ์
๑๗. ดร. จำลอง ทองดี วิชาการ
๑๘. นายชำนาญ สงวนพงศ์ จัดหาทุน
๑๙. นายจรูญ มุ่งการนา ประธานโครงการและ
กิจกรรม
๒๐. นายมานิต ศรยุทธเสนี โครงการและกิจกรรม
๒๑. นาวาอากาศเอก ประดิษฐ์ ฉายะพงษ์ โครงการและกิจกรรม
๒๒. นายพงษ์ศักดิ์ รัตนวงศา โครงการและกิจกรรม
๒๓. นายนิยม บุรณะบุตร โครงการและกิจกรรม
๒๔. นายจิตต์ หมวดสง โครงการและกิจกรรม

๕ ๕
 ทงนตงแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒

ประกาศ ณ วันทึ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒

ชม ภูมิภาค

รองศาสตราจารย์ ชม ภูมิภาค

นายกสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เอกสาร มศว